Lietas arhīva Nr. KA06-0166-18/6
ECLI:LV:ZAT:2018:1113.11200034307.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2018.gada 13.novembrī

Zemgales apgabaltiesa šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis V.Sprudzāns
tiesneši E.Lenšs un V.Donāns
piedaloties prokurorei A.Bitei
aizstāvei G.Vilmanei

atklātā tiesas sēdē sakarā ar Dobeles rajona prokuratūras prokurores Aldas Bites apelācijas protestu un apsūdzētā /pers. F/ apelācijas sūdzību apelācijas kārtībā iztiesāja krimināllietu, kur ar Zemgales rajona tiesas 2018.gada 24.aprīļa spriedumu

/pers. F/, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 109.panta 3.daļā (likuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Brīvības atņemšanas sods atbilstoši Krimināllikuma 55.pantam /pers. F/ noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 59.panta 3.daļu, 58.panta 5.daļu /pers. F/ atbrīvots no kriminālatbildības par Krimināllikuma 109.panta 3.daļā izdarīto noziedzīgu nodarījumu, kriminālprocesu izbeidzot.

Atzīts, ka **/pers. G/,** personas kods /personas kods/, nav izdarījusi Krimināllikuma 109.panta 3.daļā (likuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim) paredzēto noziedzīgo nodarījumu un kriminālprocess izbeigts sakarā ar /pers. G/ nāvi, viņu reabilitējot.

Iztiesājot lietu, apelācijas instances tiesa

n o s k a i d r o j a

saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. F/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka patvaļīgi cirta kokus, kā rezultātā radīja būtisku kaitējumu, kas noticis šādos apstākļos:

persona, kura ir mirusi – /pers. G/, būdama Dobeles rajona Īles pagastā esoša nekustamā īpašuma /Nosaukums/ faktisko īpašnieku /pers. J/ un /pers. K/ 2002.gada 19.decembrī pilnvarota persona, kurai saskaņā ar pilnvarojumu piešķirtas tiesības rīkoties ar nekustamo īpašumu, tajā skaitā pārvaldīt un apsaimniekot mežu, kas atrodas Dobeles rajona Īles pagasta /Nosaukums/, pārstāvēt pilnvaras devēju intereses mežniecībā, ar tiesībām iesniegt, pieprasīt, un saņemt dokumentus, veikt meža taksāciju un meža projekta izgatavošanu, saskaņā ar meža apsaimniekošanas projektu saņemt meža izciršanas atļauju (apliecinājumu), izmantojot pilnvarojumu, 2003.gada 4.martā saņēma Dobeles virsmežniecības Benkavas mežniecības ciršanas apliecinājumu Nr.CAV2155037030110 kopšanas cirtes veikšanai Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 4. (ar izcērtamo platību 0,8 ha), 8., 9., un 10. (ar izcērtamo platību 1,3 ha) nogabalā ar kopējo izcērtamo platību 3,2 ha.

Meža kopšanas cirtes laikā, laika posmā no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim apsūdzētais /pers. F/, pārkāpjot 2000.gada 24.februāra Meža likuma 7.panta 1.daļas 2.punktu, 10.panta 2.daļu, veica nelikumīgu koku ciršanu Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ mežā un, neievērojot ciršanas apliecinājumos norādīto koku ciršanas veidu un apmēru, veicot neatbilstošu cirtes veidu, *iedzīvošanās* organizēja, vadīja un uzraudzīja koku ciršanas gaitu un veidu, kā arī deva norādījumus par konkrētu koku nociršanu un citām darbībām mežizstrādi veicošajām personām – /pers. M/, /pers. A/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/ un /pers. T/. Tādējādi apsūdzētais /pers. F/ patvaļīgi nocirta augošus kokus, bojājot mežaudzi, proti, mežaudzes šķērslaukumu, to samazinot zem minimālā šķērslaukuma 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, nelikumīgi nocērtot 34,17 m^3 augošu koku, nodarot mežam zaudējumus 1463,45 *euro* (Ls 1028,52) apmērā un 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā, nelikumīgi nocērtot 35,23 m^3 augošu koku, nodarot mežam zaudējumus 1508,84 *euro* (Ls 1060,42) apmērā, kopumā bojājot mežaudzi 1,4 ha platībā, patvaļīgi nocērtot 69,40 m^3 augošu koku un nodarot mežam un valstij ievērojamu materiālo kaitējumu 2972,29 *euro* (Ls 2088,94) apmērā, kā arī būtiski apdraudot citas ar likumu aizsargātas tiesības un intereses, proti – būtiski aizskarot sabiedrības intereses uz meža un meža vides saglabāšanu uz noteiktu laika periodu un vides apstākļu radīšanu noteikta vecuma koku sugām un audzēm, kuras piemērojušās dzīvei, izjaucot samērīga audžu vecuma proporciju, kas ir par pamatu visu meža sugu izdzīvošanai. Būtiski aizskāra sabiedrības intereses uz dzīvesvides kvalitatīvu parametru nodrošināšanu un tiesības uz tādu vidi, kas nodrošinātu ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību, kā arī sabiedrības intereses stabilizēt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu koncentrāciju un nodrošināt oglekļa uzkrāšanu, kuras tiek aizsargātas ar 1992.gada 9.maija Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo Konvenciju par klimata pārmaiņām (Latvijas Republikā ratificēta 1992.gada 5.jūnijā).

Tādējādi /pers. F/ pārkāpa 2000.gada 24.februārī pieņemtā Meža likuma 7.panta 1.daļas 2.apakšpunktu un 10.panta 2.daļu, kuros sabiedrības interesēs ir noteikts koku ciršanas ierobežojums un tādējādi ir būtiski aizskartas šīs, ar likumu aizsargātās sabiedrības intereses. Saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu, bojājot mežaudzi Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas. Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā mežaudze apsūdzētā darbību rezultātā ir bojāta.

Apsūdzētā /pers. F/ rīcība, veicot neatbilstošu cirtes veidu, kuras rezultātā mežaudze ir bojāta, ir uzskatāma par pārmērīgu dabas resursu izsmelšanu, radikālu iejaukšanos dabiskās vides struktūrā, kas ir cēloniskā sakarā ar būtiskām dabas vides izmaiņām un paātrinātu augsnes eroziju. Tāpat šo darbību rezultātā ir iznīcināta dabiskā meža struktūra, radīti draudi daudzu biotopu un tiem piemērojušos sugu izzušanai, traucēta labvēlīga vide sugu un biotopu daudzveidībai, radīti priekšnosacījumi ekosistēmu neatgriezeniskām izmaiņām, degradēta Latvijas ainava.

Šādas apsūdzētā /pers. F/ darbības pirmās instances tiesa kvalificēja pēc Krimināllikuma 109.panta 3.daļas (likuma redakcijā līdz

2008.gada 11.janvārim) (lietas 4.sējuma 61.-78.lapa).

/pers. G/ uzturēta apsūdzība par to, ka viņa patvaļīgi cirta kokus, kā rezultātā radīts būtisks kaitējums, kas noticis šādos apstākļos:

/pers. G/, būdama Dobeles rajona Īles pagastā esoša nekustamā īpašuma /Nosaukums/ faktisko īpašnieku /pers. J/ un /pers. K/ 2002.gada 19.decembrī pilnvarota persona, kurai saskaņā ar pilnvarojumu piešķirtas tiesības rīkoties ar nekustamo īpašumu, tajā skaitā pārvaldīt un apsaimniekot mežu, kas atrodas Dobeles rajona Īles pagasta /Nosaukums/, šajā sakarā pārstāvēt pilnvaras devēju intereses visās valsts un pašvaldības institūcijās, tajā skaitā mežniecībā, ar tiesībām iesniegt, pieprasīt, un saņemt dokumentus, veikt meža taksāciju un meža projekta izgatavošanu, saskaņā ar meža apsaimniekošanas projektu saņemt meža izciršanas atļauju (apliecinājumu), noslēgt līgumu par mežizstrādi, realizēt cirsmas un iegūtos kokmateriālus, saņemt naudu par cirsmu un realizētajiem kokmateriāliem, pēc izstrādes nodot cirsmas mežniecībai, izmantojot pilnvarojumu, 2003.gada 4.martā saņēma Dobeles virsmežniecības Benkavas mežniecības ciršanas apliecinājumu Nr.CAV215503/030110 kopšanas cirtes veikšanai Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 4. (ar izcērtamo platību 0,8 ha), 8., 9., un 10. (ar izcērtamo platību 1,3 ha) nogabalā ar kopējo izcērtamo platību 3,2 ha.

Meža kopšanas cirtes laikā, laika posmā no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim /pers. G/, pārkāpjot 2000.gada 24.februāra Meža likuma 7.panta 1.daļas 2.punktu, 10.panta 2.daļu, personu grupā ar /pers. F/ vienojās par nelikumīgu koku ciršanu Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ mežā, un, neievērojot ciršanas apliecinājumos norādīto koku ciršanas veidu un apmēru, veicot neatbilstošu cirtes veidu, mantkārīgu motīvu vadīta, iedzīvošanās nolūkā, grupā ar /pers. F/ saskaņoti darbojoties – /pers. F/ organizējot, vadot, uzraugot koku ciršanas gaitu un veidu, kā arī dodot norādījumus par konkrētu koku nociršanu un citām darbībām mežizstrādi veicošajām personām – /pers. M/, /pers. A/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/ un /pers. T/, savukārt /pers. G/ nokārtojot meža ciršanai nepieciešamās formalitātes, uzraugot koku ciršanas gaitu, veicot uzskaiti par nocirsto koku daudzumu un atlīdzības izmaksām mežizstrādi veicošajām personām, nelikumīgi un patvaļīgi nocirta augošus kokus, bojājot mežaudzi, t.i. – mežaudzes šķērslaukumu samazinot zem minimālā šķērslaukuma:

1) 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, nelikumīgi nocērtot 34,17 m^3 augošu koku, nodarot mežam zaudējumus 1463,45 *euro* (Ls 1028,52) apmērā un

2) 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā, nelikumīgi nocērtot 35,23 m^3 augošu koku,

nodarot mežam zaudējumus 1508,84 *euro* (Ls 1060.42) apmērā, kopumā bojājot mežaudzi 1,4 ha platībā, patvaļīgi nocērtot 69,40 m^3 augošu koku un nodarot mežam un Zemgales virsmežniecībai ievērojamu materiālo kaitējumu 2972,29 *euro* (Ls 2088,94) apmērā, kā arī būtiski apdraudot citas ar likumu aizsargātas tiesības un intereses, proti – būtiski aizskarot sabiedrības intereses uz meža un meža vides saglabāšanu uz noteiktu laika periodu un vides apstākļu radīšanu noteikta vecuma koku sugām un audzēm, kuras piemērojušās dzīvei, izjaucot samērīga audžu vecuma proporciju, kas ir par pamatu visu meža sugu izdzīvošanai. Būtiski aizskāra sabiedrības intereses uz dzīvesvides kvalitatīvu parametru nodrošināšanu un tiesības uz tādu vidi, kas nodrošinātu ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību, kā arī sabiedrības intereses stabilizēt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu koncentrāciju un nodrošināt oglekļa uzkrāšanu, kuras tiek aizsargātas ar 1992.gada 9.maija Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo Konvenciju par klimata pārmaiņām (Latvijas Republikā ratificēta 1992.gada 5.jūnijā).

/pers. F/un /pers. G/ ir pārkāpuši 2000.gada 24.februārī pieņemtā Meža likuma 7.panta 1.daļas 2.apakšpunktu un 10.panta 2.daļu, kuros sabiedrības interesēs ir noteikts koku ciršanas ierobežojums un tādējādi ir būtiski aizkāruši šīs, ar likumu aizsargātās sabiedrības intereses. Saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu, bojājot mežaudzi Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas. Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā mežaudze viņu darbību rezultātā ir bojāta.

Šāda /pers. G/ un /pers. F/ darbība, veicot neatbilstošu cirtes veidu, kuras rezultātā mežaudze ir bojāta, ir uzskatāma par pārmērīgu dabas resursu izsmelšanu, radikālu iejaukšanos dabiskās vides struktūrā, kas ir cēloniskā sakarā ar būtiskām dabas vides izmaiņām un paātrinātu augsnes eroziju. Bez tam šo darbību rezultātā ir iznīcināta dabiskā meža struktūra, radīti draudi daudzu biotopu un tiem piemērojušos sugu izzušanai, traucēta labvēlīga vide sugu un biotopu daudzveidībai, radīti priekšnosacījumi ekosistēmu neatgriezeniskām izmaiņām, degradēta Latvijas ainava.

Šādas apsūdzētās /pers. G/ darbības pirmstiesas procesā tika kvalificētas pēc Krimināllikuma 109.panta 3.daļas (likuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim).

2014.gada 10.jūlijā lietas iztiesāšanas pirmās instances tiesā laikā /pers. G/ mirusi *(3.sējuma lietas 5.lapa)*, un pirmās instances tiesa, atzīstot, k a /pers. G/ nav izdarījusi Krimināllikuma 109.panta 3.daļā (likuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim) paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kriminālprocesu izbeigusi sakarā ar /pers. G/ nāvi, viņu reabilitējot.

Pirmās instances tiesas spriedumu, iesniedzot apelācijas protestu un tā papildinājumus, pārsūdzējusi Dobeles rajona prokuratūras prokurore A.Bite, lūdzot atcelt spriedumu daļēji kā nepamatotu un nelikumīgu un taisīt jaunu nolēmumu, kurā apsūdzēto /pers. F/ saskaņā ar Krimināllikuma 59.panta 3.daļu un 58.panta 5.daļu atbrīvot no soda, jo nav ievērotas viņa tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, bet atbilstoši Kriminālprocesa likuma 615.panta 3.daļai atzīt, ka ir noticis konkrētais noziedzīgais nodarījums un to ir izdarījusi mirusī apsūdzētā /pers. G/, /pers. G/ nereabilitēt un kriminālprocesu pret viņu izbeigt. Apelācijas protestā norādīts, ka /pers. F/ un /pers. G/ apsūdzēti par Krimināllikuma 109.panta 3.daļā (Krimināllikuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim) paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu personu grupā. Pirmās instances tiesa, izvērtējot apsūdzības formulējumu un lietas iztiesāšanā pārbaudītos pierādījumus, secinājusi, ka lietā nav iegūti pārliecinoši pierādījumi tam, ka /pers. G/ darbībās ir noziedzīga nodarījuma sastāvs, ka tieši ar /pers. G/ darbībām ir radīts apsūdzībā norādītais kaitējums. Tiesai neesot bijis saprotams, kā izpaudās apsūdzībā norādītā /pers. G/ un /pers. F/ saskaņotā darbošanās, ko nozīmē apsūdzībā norādītais, ka /pers. G/ nokārtoja meža ciršanai nepieciešamās formalitātes. Tiesa secinājusi, ka /pers. G/ darbības pierāda liecinieka /pers. A/sniegtās liecības, kurš pieņēmuma formā esot norādījis, ka /pers. G/ izdarījusi pierakstus par izvesto koku daudzumu un naudas izmaksām mežizstrādi veicošajām personām, ka apsūdzētās atrašanās automašīnā mežā, par ko liecinājusi virkne liecinieku, nenorāda uz /pers. G/ nolūku izdarīt prettiesiskas darbības. Turklāt tiesa norādījusi, ka /pers. G/ nekad nav atzinusi savu vainu apsūdzībā norādītajās darbībās. Minēto apsvērumu dēļ tiesa atzinusi, ka /pers. G/ nav izdarījusi apsūdzībā norādīto noziedzīgo nodarījumu, tādēļ viņu reabilitēja un kriminālprocesu izbeidza, vienlaikus izslēdzot no /pers. F/ apsūdzības noziedzīga nodarījuma izdarīšanu personu grupā. Pirmās instances tiesa daļā par apsūdzētajiem inkriminētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu personu grupā lietā iegūtos pierādījumus neesot pietiekami izvērtējusi vai vērtējusi tendenciozi. Lai gan apsūdzētās /pers. G/ liecības spriedumā plaši izklāstītas, tiesa neesot izvērtējusi to ticamību un atbilstību pārējiem kriminālprocesā iegūtajiem pierādījumiem, kaut gan /pers. G/ sniegusi krasi atšķirīgas liecības. Tā, piemēram, 2008.gada 12.maijā kā aizdomās turētā /pers. G/ liecinājusi, ka ir veikusi mežizstrādes darbus uz pilnvarojuma pamata, pēc ciršanas apliecinājumiem, savā mežā, savukārt 2013.gada 7.maija tiesas sēdē liecinājusi, ka ar mežizstrādi nekad nav nodarbojusies, pat mežā nav gājusi, par /pers. F/ darbībām nav interesējusies. To, ka abi apsūdzētie darbojušies personu grupā saskaņotu darbību veidā, ar vienotu nodomu, iedzīvošanās nolūkā, pierādot liecinieku sniegtās liecības: /pers. D/ liecinātais, ka jau ciršanas apliecinājumu izsniegšanas laikā /pers. G/līdzi bieži nāca vīrs, liecinieka /pers. E/ liecības par to, ka cirsmu iestigošanā piedalījušies abi apsūdzētie, mežizstrādi veicošo personu sniegtās liecības, kuras apliecinot, ka /pers. G/ bieži kopā ar /pers. F/ ieradusies mežizstrādes

vietā, viņas ierašanos raksturojot ar vārdiem: „bieži", „diezgan bieži" un „braukāja līdz". Liecinieks/pers. A/liecinājis, ka ir redzējis, kā /pers. F/sieva izdara pierakstus par izvesto koku daudzumu un izmaksāto naudu laikā, kamēr /pers. F/ mežā viņam maksājis par darbu. Neesot saprotams, kādēļ tiesa spriedumā šādai konkrētai liecinieka liecībai tendenciozi piedēvējusi „pieņēmuma formu". Liecinieks /pers. O/ liecinājis, ka SIA „Ezeriņu Koks" ar savu traktortehniku pēc /pers. F/ lūguma izvedis no meža kokmateriālus. Vairākas reizes /pers. F/ pie viņa ieradies kopā ar /pers. G/. Turklāt tiesas izmeklēšanas laikā kriminālprocesam pievienoti 2003.gada 24.septembra protokoli Nr.6703-09 un 6703-10 par administratīvajiem pārkāpumiem, pieļautiem citās cirsmās, kuras apsūdzētie izstrādājuši vienlaicīgi ar apsūdzībā norādītajām. Šajos protokolos /pers. G/ sniegusi konkrētus paskaidrojumus par pārkāpumu apstākļiem cirsmās, kuri viņai nebūtu zināmi, ja viņa par apsūdzētā /pers. F/ darbībām mežizstrādē neinteresētos. Protokolos Nr.6703-13 u n Nr.6703-14 par meža apsaimniekošanu un izmantošanu normatīvo aktu pārkāpšanu apsūdzētā /pers. G/ rakstiski paudusi gatavību sniegt paskaidrojumus par meža ciršanas apstākļiem pēc atkārtotas cirsmu pārbaudes Dobeles virsmežniecības jurista klātbūtnē, un neesot norādījusi, ka viņa mežizstrādi nav veikusi un neko par to nevar paskaidrot. Visu šo pierādījumu kopums esot pietiekams, lai secinātu, ka apsūdzētā /pers. G/ darbojusies savstarpēji saskaņoti, sadarbojoties ar /pers. F/, visu mežizstrādes laiku aktīvi sekojusi līdz notiekošajam cirsmās, apkopojusi informāciju par nocirsto un izvesto koku daudzumu, izmaksām strādniekiem, tieši ieinteresēta gūt no cirsmām iespējami lielāku mantisko labumu, jo abiem ar /pers. F/ bija kopīga dzīvesvieta un saimniecība. Tas, ka /pers. G/ notikuma vietā nav personiski devusi norādījumus mežizstrādi veicošajām personām, nav pamats uzskatīt, ka viņa nav izdarījusi noziedzīgu nodarījumu un sekojošai viņas reabilitācijai, jo /pers. F/ darbības bez /pers. G/ apsūdzībā norādīto darbību veikšanas nebūtu bijušas iespējamas. Ņemot vērā minēto, tiesai bijis pietiekams pamats atzīt, ka konkrēto noziedzīgo nodarījumu ir izdarījusi /pers. G/ un atbilstoši Krimināprocesa likuma 615.panta 3.daļai kriminālprocess pret viņu jāizbeidz, mirušo nereabilitējot, kā to lūgusi tiesas sēdē. Atzīstot, ka /pers. G/ noziedzīgu nodarījumu nav izdarījusi, tiesa arī /pers. F/ no apsūdzības nepamatoti izslēgusi Krimināllikuma 48.panta 1.daļas 2.punktā paredzēto atbildību pastiprinošo apstākli – noziedzīga nodarījuma izdarīšanu personu grupā. Turklāt tiesa savā rīcībā neesot konsekventa. /pers. F/ apsūdzēts par to, ka Krimināllikuma 109.panta 3.daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis mantkārīgu motīvu vadīts, iedzīvošanās nolūkā. Spriedumā norādīts, ka saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta 1.daļas 11.punktu tiesa par apsūdzētā /pers. F/ atbildību pastiprinošu apstākli lietā atzīst to, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts mantkārīgu tieksmju dēļ. Tomēr no sprieduma aprakstošās daļas esot redzams, ka mantkārīgu motīvu un nolūku tiesa no apsūdzības daļas ir izslēgusi, aizstājot prokurora uzturētajā apsūdzībā norādīto motīvu un nolūku ar nesaprotamu frāzi „iedzīvošanās organizēja". Bez tam, tiesas spriedums esot nelikumīgs. 2018.gada 20.aprīļa tiesas sēdē ticis noskaidrots, ka apsūdzētais /pers. F/ nepiekrīt tam, ka viņš tiek atbrīvots no kriminālatbildības un kliminālprocess pret viņu tiek izbeigts. Valsts apsūdzības uzturētāja lūgusi apsūdzēto /pers. F/ sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem, nosakot pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem un lūgusi tiesu atbrīvot apsūdzēto no soda saskaņā ar Krimināllikuma 59.panta 3.daļu un 58.panta 5.daļu, jo nav ievērotas personas tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā. Krimināprocesa likuma 379.panta 5.daļa noteicot, ka izbeigt kriminālprocesu, atbrīvojot personu no kriminālatbildības, nedrīkst, ja pret to iebilst persona, kura izdarījusi noziedzīgu nodarījumu vai tās pārstāvis. Neraugoties uz likumā noteikto aizliegumu, tiesa /pers. F/ pret viņa gribu ir atbrīvojusi no kriminālatbildības un spriedumā to pamatojusi ar to, ka nav ievērotas apsūdzētā tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā. Kādēļ apsūdzētais nav atbrīvojams no soda, kā to lūgusi prokurore, tiesa spriedumā neesot apsvērusi. Lai gan piekrītot, ka šajā kriminālprocesā kopumā nav ievērotas apsūdzētā tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā, tiesa spriedumā neesot pietiekamā apjomā norādījusi to, kā apsūdzētā tiesību aizskaršana notikusi konkrētajā kriminālprocesā *(lietas 4.sējuma 94.-96.lapa).*

Apelācijas protesta papildinājumos prokurore norādījusi , ka saskaņā ar Krimināllikuma 1.pantu pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes. Zemgales rajona tiesa 2018.gada 24.aprīļa spriedumā apsūdzētajam /pers. F/ esot noteikusi sodu. Tomēr personai, kura tiesas ieskatā ir atbrīvojama no kriminālatbildības, sods nebūtu nosakāms vispār, jo kriminālatbildības neesamība pati par sevi izslēdzot iespēju personai piemērot sodu *(lietas 4.sējuma 99.lapa)*.

Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniedzis apsūdzētais /pers. F/, lūdzot atcelt to daļā, ar kuru viņš atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 109.panta 3.daļas (likuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim) un taisīt šajā daļā jaunu – viņu attaisnojošu spriedumu. Sūdzībā norādīts, ka [1.] pirmās instances tiesas spriedums neatbilstot Krimināprocesa likuma 527.panta 2.daļas 1. un 2.punktam, proti, sprieduma motīvu daļā tiesa neesot norādījusi, kādus tiesas secinājumus pamato sprieduma motīvu daļā norādītie pierādījumi un no motīvu daļas neesot konstatējams, kā šie pierādījumi attiecināmi uz noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju. Faktiski tiesa motīvu daļā esot atreferējusi gan liecinieku liecību, gan atsevišķu dokumentu saturu, nesaistot tos nekādā veidā ar noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju, tiesas secinājumiem. Atbilstoši Krimināprocesa likuma 127.panta 1.daļai, pierādījumi kriminālprocesā ir jebkuras likumā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus kriminālprocesā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu esamības vai neesamības pamatošanai. Atbilstoši Krimināprocesa likuma 129.pantam, pierādījumi ir attiecināmi uz konkrēto kriminālprocesu, ja ziņas par faktiem tieši vai netieši apstiprina kriminālprocesā pierādāmo apstākļu esamību vai neesamību, kā arī citu pierādījumu ticamību vai neticamību, izmantošanas iespējamību vai neiespējamību. Atbilstoši Krimināprocesa likuma 128.panta 2.daļai, to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Ņemot vērā to, ka tiesa spriedumā atreferējusi dažādu liecību un dokumentu saturu, lielāko daļu no šiem pierādījumiem nesaistot ne ar tiesas secinājumiem, ne noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju, kā arī tie neesot izvērtēti savstarpējā sakarībā, sprieduma motīvu daļā atreferēto pierādījumu attiecināmība un ticamība esot apšaubāma, ar spriedumu neesot pierādīta /pers. F/ vaina viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā. [2.] Sprieduma motīvu daļā tiesa kā vienu no pierādījumiem norādījusi un atreferējusi 2003.gada 24.septembrī Dobeles Valsts mežu Benkavas mežniecības Zeltiņu apgaitas mežsarga /pers. H/ sastādīto protokolu Nr.6703-13 par meža apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvo aktu pārkāpšanu 1.kvartāla 10.nogabalā, norādot, ka protokolā un tā pielikumos konstatēts: mežaudzes šķērslaukums samazināts zem minimālā, faktiskais šķērslaukums ir 8m^2/ha, bojāta mežaudze 0,6 ha platībā; aprēķināti mežam nodarītie zaudējumi, kuri sastāda Ls 1028,52; ciršanas vietu apskatē un uzmērīšanā piedalījās /pers. I/ un /pers. B/. Tāpat sprieduma motīvu daļā kā vienu no pierādījumiem tiesa norādījusi un atreferējusi 2003.gada 24.septembrī Dobeles Valsts mežu Benkavas mežniecības Zeltiņu apgaitas mežsarga /pers. H/ sastādīto protokolu Nr.6703-14 par meža apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvo aktu pārkāpšanu 1.kvartāla 4.nogabalā, norādot, ka protokolā un tā pielikumos konstatēts: mežaudzes šķērslaukums samazināts zem minimālā par 5m^2/ha, faktiskais konstatētais šķērslaukums ir 14m^2/ha, bojāta mežaudze 0,6 ha platībā; aprēķināti mežam nodarītie zaudējumi, kuri sastāda Ls 1060,42; ciršanas vietu apskatē un uzmērīšanā piedalījās /pers. I/ un /pers. B/. Sprieduma 8.-9.lpp. tiesa atreferējusi lieciniekа /pers. I/ liecības, norādot, ka „ar liecinieka /pers. I/ liecību pierādīts, ka bija mežniecībā, kad /pers. H/ teica, ka Īles pusē nozāģēti koki. Brauca līdzi /pers. H/uz Īles pusi, labajā ceļa pusē sarkanas mājas. Viņa pienākums bija stāvēt un skatīties kā mēra kokus. Līdzi vēl brauca /pers. B/. /pers. H/ bija uzmērīšanu noorganizējis. Uzmērīšana ilga vairākas stundas. Rakstīja koku sugas un skaitu. Pats nemērīja, tikai skatījās, /pers. H/ mērīja. Tālāk bija priežu celmi. Vairāk bija bērzs un priede. Neatceras par baltalksni. Pašam nav speciāla izglītība, var sugas noteikt, mērīt, bet tas nav viņa darbs. Tika rakstīti papīri, kurus viņš parakstīja." Tiesa neesot devusi vērtējumu /pers. I/ liecībai, vai izdarījusi kādus secinājumus. Tāpat spriedumā neesot norādījusi un vērtējusi visu viņa sniegto liecību kopumā. Proti, 2013.gada 7.maija tiesas sēdes protokola 3.lpp. /pers. I/ norādījis: „šķērslaukumu es nemērīju, nav mana darīšana par dokumentiem". Minētā protokola 4.lpp. /pers. I/ norādījis: „cirsts bija normāli, nebija pārāk traki". No /pers. I/ liecības neesot konstatējams, ka viņš būtu sekojis līdzi mērāmo koku celmu sugai un skaitam, pats mērīšanā nav

piedalījies, faktiski secināms, ka dokumentu parakstīšanu uzskatījis par formalitāti, jo tā nav bijusi viņa darīšana. Tāpat no /pers. I/ liecības neizrietot, ka mežs būtu bijis rets vai tml., kas dotu pamatu pieļaut, ka šķērslaukums bijis samazināts zem minimālā šķērslaukuma. Turklāt /pers. I/ liecība esot vērtējama kritiski, jo tā esot pretrunā citiem lietā esošiem pierādījumiem. Kā izrietot no /pers. H/ sastādītā pielikuma Nr.2 pie protokola Nr.6703-13 (1.kvartāla 10. nogabals), uzmērīti tikuši pavisam kopā 283 celmi, no kuriem: 1) bērzs – 71 celms; 2) priede – 2 celmi; 3) baltalksnis – 146 celmi. No /pers. H/ sastādītā pielikuma Nr.2 pie protokola Nr.6703-14 (1.kvartāla 4. nogabals) izrietot, ka uzmērīti tikuši pavisam kopā 160 celmi, no kuriem: 1) bērzs – 17 celmi; 2) priede – 89 celmi; 3) baltalksnis – 37 celmi. No /pers. H/ sastādītā pielikuma Nr.2 pie protokola Nr.6703-11 (1.kvartāla 11.nogabals 0,3 ha platībā) izrietot, ka uzmērīti tikuši pavisam kopā 299 celmi, no kuriem: 1) bērzs – 2 celmi; 2) priede – 0 celmi; 3) baltalksnis – 281 celms. No /pers. H/ sastādītā pielikuma Nr.2 pie protokola Nr.6703-12 (1.kvartāla 11.nogabals 1,3 ha platībā) izrietot, ka uzmērīti tikuši pavisam kopā 313 celmi, no kuriem: 1) bērzs – 86 celmi; 2) priede – 7 celmi; 3) baltalksnis – 196 celmi. Sākotnēji /pers. I/ liecinājis, ka piedalījās mērīšanā divās vietās, pēc tam jau liecinājis, ka piedalījās visās celmu uzmērīšanās. Kopā par visiem nogabaliem pēc /pers. H/ sastādītajos dokumentos norādītā uzmērīti 176 bērzu celmi, 98 priedes celmi un 660 baltalkšņu celmi. No minētā izrietot, ka baltalkšņa celmu skaits vairāk kā trīs reizes pārsniedz bērzu celmu skaitu, un vairāk kā sešas reizes pārsniedz priežu celmu skaitu. Ievērojot minēto, lietā esošiem materiāliem neatbilstot /pers. I/ liecinātais, ka vairāk bija bērzs un priede, jo baltalkšņa celmu skaits bijis ievērojami lielāks, līdz ar to neesot pamats uzskatīt, ka ar /pers. I/ liecību tiek apstiprināts /pers. H/ sastādītajos protokolos norādītais. Tāpat no minētā esot secināms, ka /pers. I/ piedalīšanās mērīšanā bijusi formāla, pats līdzi celmu sugai un skaitam nesekojis, protokolus parakstījis formāli, nepārbaudot, vai tajos norādītā informācija atbilda faktiskai situācijai. /pers. I/ liecība esot pretrunā arī /pers. H/ liecinātajam, proti, 2017.gada 2.februāra tiesas sēdē [00:31:16] /pers. H/ norādījis: „pats mērīju, pārējie uzrādīja celmus, atzīmēja celmus, [..]", bet /pers. I/ liecinājis, ka esot tikai skatījies. Šo /pers. H/liecību tiesa atreferējusi arī spriedumā kā pierādījumu, līdz ar ko spriedums šajā daļā esot pretrunīgs, jo liecības esot pretējas. Ņemot vērā minēto, ne /pers. I/ paraksts uz /pers. H/ sastādītajiem protokoliem un to pielikumiem, ne liecība neapstiprinot /pers. H/ sastādītajos protokolos un to pielikumos norādītās informācijas atbilstību un neesot izmantojami kā pierādījumi, jo neatbilstot Kriminālprocesa likuma 127.panta 2.daļai, kas nosaka, ka kriminālprocesā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Sprieduma 9.lpp. tiesa atreferējusi liecinieka /pers. B/ liecības, norādot, ka „ar liecinieka /pers. B/ liecību pierādīts, ka toreizējais mežsargs /pers. H/paaicināja viņu kā liecinieku piedalīties celmu uzmērīšanā, tādēļ uz akta ir viņa paraksts. [..] Laiks ir pagājis, sīki neatceras. [..] Vietā, kur notika uzmērīšana bija jaukts mežs, dažādi koki. Bija jauktu koku mežs, priedes, egles, bērzi, kantēs, iespējams, bija arī baltalksnis. Tur bija kailcirte. Atstāts bija tas, ko nevarēja paņemt, kur netika klāt, uz kraujām, kantēm. Pats nemērīja, bet bija klāt. Mērīšana notika vienu dienu, vienā apvidū. Mežsargs ar mērlenti mērīja, katru celmu ar krāsu atzīmēja. Negāja pats pie katra celma līdzi, bet vēroja". Tiesa neesot devusi vērtējumu /pers. B/ liecībai, vai izdarījusi kādus secinājumus. Tāpat spriedumā neesot norādījusi un vērtējusi visu viņa sniegto liecību kopumā. Proti, 2017.gada 15.marta tiesas sēdes protokola 3.lpp [00:27:36] /pers. B/ norādījis: „pakaļ nestaigāju un neskaitīju celmus. Koku sugu līdzi nepārbaudīju, neskatījos līdzi, ko viņi dara. Dokumentus neatceros, kur parakstīju, biju vienā cirsmā". No /pers. B/ liecības neesot konstatējams, ka viņš būtu sekojis līdzi mērāmo koku celmu sugai un skaitam, bet tieši pretēji – pats mērīšanā nav piedalījies, līdzi nekam nesekoja, un faktiski secināms, ka dokumentu parakstīšanu uzskatījis par formalitāti. Tāpat no /pers. B/ liecības izrietot, ka bijusi kailcirte, kas esot pretrunā /pers. I/ sniegtai liecībai, proti, ka „cirsts bija normāli, nebija pārāk traki". Bez tam, kā norādījis pats /pers. B/, laiks ir pagājis, sīki neatceras. /pers. B/ liecība esot pretrunā arī /pers. H/ liecinātajam, proti, 2017.gada 2.februāra tiesas sēdē [00:31:16] /pers. H/ norādījis: „pats mērīju, pārējie uzrādīja celmus, atzīmēja celmus, [..]", taču /pers. B/ liecinājis, ka negāja pats pie katra celma, pakaļ nestaigāja, celmus neskaitīja, neskatījās līdzi, kas tiek darīts. Šo /pers. H/liecību tiesa atreferējusi arī spriedumā kā pierādījumu, līdz ar ko spriedums šajā daļā esot pretrunīgs, jo liecības ir pretējas. Ņemot vērā minēto, ne /pers. B/ paraksts uz /pers. H/ sastādītajiem protokoliem un to pielikumiem, ne liecība neapstiprinot /pers. H/ sastādītajos protokolos un to pielikumos norādītās informācijas atbilstību un neesot izmantojami kā pierādījumi, jo neatbilst Kriminālprocesa likuma 127.panta 2.daļai, kas nosaka, ka kriminālprocesā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Turklāt spriedumā neesot konstatēts, par kuru no nogabaliem /pers. B/ liecinājis. Sprieduma 5.lpp. tiesa atreferējusi cietušā pārstāvja /pers. C/ liecību, cita starpā norādot, ka ar /pers. C/ liecību pierādīts, ka „2003.gada 24.septembrī Dobeles virsmežniecības mežsargs /pers. H/ konstatēja, ka Dobeles virsmežniecības Benkavas mežniecības uzraudzībā esošajā mežā, kas pieder saimniecībai /Nosaukums/, Dobeles rajona Īles pagastā, notikusi patvaļīga koku ciršana". Turpinājumā atreferēts arī dažādu dokumentu, t.sk. protokolu saturs, taču tas nekādā ziņā nepadarot protokolos norādīto informāciju par pierādītu. Ņemot vērā to, ka /pers. C/ šīs mežniecības lietas pārņēmis 2006.gadā (2017.gada 17.janvāra tiesas sēdes protokols [01:01:43]), ar /pers. C/ liecību, pretēji tiesas konstatētajam, nevarot tikt pierādīts fakts, ka /pers. H/ norādītajā laikā ir konstatējis norādīto pārkāpumu, jo /pers. C/ šajā laikā mežniecības lietas nav vadījis, pārkāpuma konstatēšanā nav piedalījies, mežu pats nav apskatījis, un /pers. C/ varot tikai komentēt viņa rīcībā vēlāk nokļuvušos dokumentus, kuru atbilstība šīs lietas ietvaros tiekot apšaubīta. Tiesa neesot devusi vērtējumu /pers. C/ liecībai, vai izdarījusi kādus secinājumus. Tāpat spriedumā neesot norādījusi un vērtējusi visu viņa sniegto liecību kopumā. 2017.gada 17.janvāra tiesas sēdē /pers. C/ liecinājis, ka „dastošana ir darbietilpīgs process, ko nevar izdarīt vienā stundā vai pat dienā. To dara nedēļu vai pat divas. Hektārs ir 10000 kvadrātmetri, tur atrodas apmēram 500 koki, tas ir laikietipīgi", – [01:13:40] un, ka „šis bija samērā liels apjoms, kas bija jāuzmēra, kopā kādi 3-4 h", – [01:18:02]. /pers. C/ liecinātajam par dastošanas laikietilpīgumu esot pretrunā /pers. B/ liecinātais, ka mērīšana notikusi vienu dienu, kā arī /pers. I/ liecinātajam, ka uzmērīšana ilgusi vairākas stundas. Ņemot vērā to, ka /pers. B/u n /pers. I/paraksti ir uz dokumentiem, kas attiecas uz visiem nogabaliem, esot pamats apšaubīt, vai šīs personas vispār piedalījās visu celmu mērīšanā. Tāpat esot pamats apšaubīt, vai /pers. H/ vispār veicis faktiskai situācijai atbilstošus mērījumus, jo protokoli, ko sastādījis /pers. H/, datēti ar 2003.gada 24.septembri, no kā izriet, ka mērījumi veikti vienas dienas laikā. 2003.gada 7.maija tiesas sēdē (tiesas sēdes protokola 5.lpp.) /pers. H/ liecinājis: „Uzmērīšanu veic 300 celmiem apmēram pusotrā – divās stundās. Jo lielāka platība, jo vairāk celmu, paiet ilgāks laiks. Konkrētajā īpašumā mērīšana notika vienā dienā." Attiecībā uz celmu uzmērīšanu, eksperts /pers. L/ iesniedzis savu atsevišķo viedokli krimināllietā (*lietas 3.sējuma 237.lapa*), kurā norādījis, ka kopā uzmērīti 1055 celmi, ja pieņem, ka 300 celmus uzmēra 2 stundās, kopā celmu mērīšanai vajadzētu patērēt 6,7 stundas. Viena celma uzmērīšanai patērējot 23 sekundes, šajā laikā ietverot celma uzmērīšanu, mērījumu rezultātu pierakstīšanu, celma atzīmēšanu un pārvietošanos līdz nākamajam celmam, to visu darot bez atpūtas." Papildus vēl esot ņemams vērā, ka nogabali, kuros veikta celmu mērīšana, sastādījusi 3 ha platību, pa kuru mērīšanas laikā vajadzējis pārvietoties. /pers. L/ iesniegtajā dokumentā izdarījis šādus secinājumus: „Es apšaubu to, ka šāda apjoma darbu viens cilvēks var paveikt 6, 7 stundu laikā, tāpat ir apšaubāms vai šāda apjoma darbu viens cilvēks var paveikt vienas darba dienas laikā." Šāds eksperta /pers. L/ secinājums saskanot arī ar cietušā pārstāvja /pers. C/ norādīto, proti, ka vienas dienas laikā visu celmu mērījumus veikt na v bijis iespējams, līdz ar ko esot apšaubāma /pers. H/ veikto mērījumu atbilstība faktiskai situācijai. Tiesa neesot vērtējusi sniegtās liecības par celmu uzmērīšanai nepieciešamo laiku. Tiesa sprieduma 5.lpp. atreferējusi /pers. V/ liecību, norādot, ka „ar /pers. V/ liecību pierādīts, ka 2010.gada 15.novembrī parakstīja /pers. U/ sniegto atzinumu. /pers. H/ bija dokumentu sastādītājs, kas bija par pamatu atzinumam. Atzinumu sastādīja /pers. U/, bet viņa paraksts apliecina atzinuma atbilstību likuma normām un pareizību. Viņa ieskatā viss, kas tika norādīts atzinumā, atbilda likumdošanai un pievienotajiem dokumentiem". Tiesa neesot devusi vērtējumu /pers. V/ liecībai, vai izdarījusi kādus secinājumus. Tāpat minētais neesot vērtēts kopsakarā ar citiem lietā esošiem pierādījumiem. Kā tas izrietot no 2017.gada 15.marta tiesas sēdes protokola, /pers. U/ liecinājis, ka [00:31:38] „atzinuma pamatā ir ņemti dokumenti, kas izveidojušies no 4 protokoliem, [..] vadījos tikai no dokumentiem". Tāpat /pers. U/ minētajā tiesas sēdē liecinājis: [00:43:48] „Ar šo atzinumu esam vērtējuši visus šos četrus nogabalus kopumā un secinājums ir, ka šis kaitējums ir būtisks." Prokurore 2018.gada 18.aprīlī ir grozījusi apsūdzību, kā rezultātā apsūdzībā vairs

nav norādīts uz pārkāpumiem divos no četriem nogabaliem, proti, no apsūdzības faktiskajiem apstākļiem izslēgta pārkāpuma izdarīšana 1.kvartāla 11.nogabalā 0,3 ha platībā, kur sākotnēji konstatēts, ka mežaudze tikusi iznīcināta, un 1.kvartāla 11.nogabalā 1.3 ha platībā, kur sākotnēji tika konstatēts, ka mežaudze ir bojāta. Ņemot vērā to, ka 2010.gada 15.novembra atzinums sniegts par visiem nogabaliem kopumā, t.sk. nogabaliem, kas no apsūdzības izslēgti, tostarp nogabals, attiecībā uz kuru sākotnēji konstatēta mežaudzes iznīcināšana, kā rezultātā atzinumā secināts, ka noticis apdraudējums ar likumu aizsargātajām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā, pēc apsūdzības grozīšanas atzinumā iekļautā informācija, uz kā pamata izdarīti secinājumi, vairs neatbilst informācijai, kas būtu analizējama un uz kā pamata būtu sastādāms atzinums (jo vairs nav jāvērtē pārkāpumi divos nogabalos), līdz ar to atzinumā iekļautie secinājumi arī neesot uzskatāmi par atbilstošiem. Ņemot vērā minēto, 2010.gada 15.novembra atzinums neatbilstot likuma „Par Kriminālkikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 6.apakšpunktā norādītajam atzinumam un neesot vērtējams kā pamats apdraudējuma ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā konstatēšanai. Sprieduma 7.-8.lpp. tiesa atreferējusi /pers. Z/ liecību, cita starpā norādot, ka ar /pers. Z/ liecību pierādīts, ka Īles pagasta /Nosaukums/ konstatēts ciršanas pārkāpums. Tiesa esot kļūdaini izdarījusi šādu secinājumu, jo no /pers. Z/ liecības neizrietot, ka viņš konstatējis pārkāpumu, pats nemērīja neko, uzdeva to izdarīt /pers. H/. Tiesa neesot devusi vērtējumu /pers. Z/ liecībai, vai izdarījusi kādus secinājumus. Pirmās instances tiesa spriedumā pilnībā atreferējusi 2010.gada 15.novembra Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības sagatavotā atzinuma par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā saturu, taču nav devusi vērtējumu šim pierādījumam, nav izdarījusi secinājumus, nav vērtējusi kopsakarā ar citiem lietā esošiem pierādījumiem. Tiesa neesot vērtējusi atzinumu kopsakarā ar grozīto apsūdzību. Apsūdzības grozīšanas rezultātā pie apsūdzības faktiskajiem apstākļiem vairs neesot norādīta pārkāpumu izdarīšana divos no četriem nogabaliem, taču atzinums sagatavots, vērtējot dokumentus attiecībā uz visos četros nogabalos izdarītajiem pārkāpumiem kopumā. Ņemot vērā minēto esot pamats apšaubīt, vai atzinumā izdarītie secinājumi attiecināmi arī uz apstākļiem, kas norādīti grozītajā apsūdzībā. Sprieduma 16.lpp. tiesa atsaukusies uz ekspertu atzinumiem, norādot sekojošo: „2018.gada 19.februāra ekspertu /pers. DD/, /pers. L/ un /pers. AR/ atzinumā par Auces novada Īles pagasta /Nosaukums/ meža apsaimniekošanu norādīts, ka ņemot vērā to, ka no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim Auces novada Īles pagasta /Nosaukums/ 1.kvartāla 11.nogabalā, 1.kvartāla 10.nogabalā, 4.nogabalā ir notikusi mežaudzes ciršana un ir pagājuši 15 gadi, tieši noteikt vai notikusi šķērslaukuma samazināšana zem minimālā vai kritiskā nav iespējams. Ir iespējams pēc pašreizējā šķērslaukuma izdarīt pieņēmumu par to, kāds bija šķērslaukums jautājumā norādītajā laikā, taču šāds pieņēmums ir ar lielu kļūdu procentu, virs 20%. Tādējādi eksperti secinājuši, ka laika posmā no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim Dobeles novada Auces pagasta Īles pagasta /Nosaukums/ 1.kvartāla 11.nogabalā, 1.kvartāla 10.nogabalā, 4.nogabalā ir notikusi mežaudzes šķērslaukuma samazināšana zem minimālā šķērslaukuma vai kritiskā šķērslaukuma." Minētais neatbilstot lietā esošajiem pierādījumiem, jo lietā esot divi ekspertu atzinumi, proti, ekspertu /pers. DD/ un /pers. L/ sagatavotais ekspertīzes atzinums un Valsts meža dienesta eksperta /pers. AR/ sagatavotais atzinums, kuros izdarīti atšķirīgi secinājumi. Uz jautājumu, vai laika posmā no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim Auces novada Īles pagasta /Nosaukums/ 1.kvartāla 11.nogabalā, 1.kvartāla 10.nogabalā, 4.nogabalā ir notikusi mežaudzes šķērslaukuma samazināšana zem minimālā vai kritiskā šķērslaukuma, abos atzinumos norādīts, ka šobrīd to nav iespējams noteikt, ir iespējams izdarīt tikai pieņēmumus, taču /pers. AR/ no minētā izdarījis secinājumu, ka tādējādi uzskatāms, ka ir notikusi mežaudzes šķērslaukuma samazināšana zem minimālā vai kritiskā šķērslaukuma. Šāds /pers. AR/ secinājums neesot pamatots un neatbilstot loģikai, kā arī konkrēti neesot norādīts, vai ir samazināts zem minimālā vai kritiskā. Spriedumā tiesa norādījusi, ka „atzinumā uzsvērts, ka ir pārkāpti meža apsaimniekošanu reglamentējošie akti". /pers. AR/ atzinumā norādītais secinājums, ka normatīvie akti tikuši pārkāpti, faktiski esot saistīts ar nepamatoto secinājumu, ka mežaudzēs notikusi mežaudzes šķērslaukuma samazināšana zem minimālā vai kritiskā šķērslaukuma. Ekspertu /pers. DD/ un /pers. L/ secinājums esot tāds, ka nav iespējams noteikt, vai ir ievēroti meža apsaimniekošanu reglamentējošie normatīvie akti. Spriedumā tiesa norādījusi, ka „eksperti uzsvēruši, ka šobrīd nav iespējams noteikt to, kāds bija šķērslaukums Īles pagasta /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 11.nogabalā, 1.kvartāla 10.nogabalā, 4.nogabalā apsūdzībā minētajā laikā (2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim)". Šādi secinājumi izdarīti abos ekspertu atzinumos. Ņemot vērā to, ka /pers. AR/ savā atzinumā uz vienu no ekspertīzes jautājumiem secinājis, ka laika posmā no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim ir notikusi mežaudzes šķērslaukuma samazināšana zem minimālā vai kritiskā šķērslaukuma, bet tai pat laikā uz citu jautājumu norādījis, ka nav iespējams noteikt šķērslaukumu, kāds tas bijis laika posmā no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim, /pers. AR/ atzinums šajā daļā uzskatāms par pretrunīgu. Abos ekspertīzes atzinumos eksperti norādījuši, ka /pers. H/ mērījumus veicis, izmantojot Biterliha lineālu, atzīstot, ka mērījumi ar to nenodrošina precizitāti. /pers. DD/ un /pers. L/ atzinumā norādīts, ka MK noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" (09.04.2002.) 4.punkts nosakot: „Mežaudzes šķērslaukumu nosaka, izmantojot metodes, kas nodrošina mērīšanas precizitāti ar pieļaujamo kļūdu līdz 10 procentiem." Atzinumā norādīts, ka, lai gan formāli noteikumos minētais minimālais parauglaukumu skaits tika uzmērīts, tomēr šajā gadījumā VMD darbinieku ierīkoto parauglaukumu skaits nenodrošināja nepieciešamo rezultātu precizitāti un pieļaujamās kļūdas robežas, kuras tika pārsniegtas. Atzinumā secināts, ka Valsts meža dienesta darbinieka veikto šķērslaukumu mērījumu relatīvā kļūda ir augsta un rezultāti neatbilst MK noteikumu Nr.152 prasībām. /pers. AR/ atzinumā norādīts, ka Biterliha lineāls nav precīzākais mērinstruments, ar kuru noteikt mežaudzes šķērslaukumu, uzskata, ka šajā gadījumā vajadzēja nodastot nocirsto mežaudzi un pēc dastojuma aprēķināt šķērslaukumu. Taču tā brīža VMD iekšējie normatīvi pieļāva Biterliha lineāla pielietošanu, kas tika uzskatīts par 10% precizitāti nodrošinošu instrumentu. No minētā /pers. AR/ izdarījis secinājumu, ka šķērslaukuma mērīšana 1.kvartāla 10. un 4.nogabalā notikusi atbilstoši tobrīd spēkā esošai likumdošanai. Šāds /pers. AR/ secinājums neesot pamatots, jo MK noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" (09.04.2002.) 4.punkts nosakot: „Mežaudzes šķērslaukumu nosaka, izmantojot metodes, kas nodrošina mērīšanas precizitāti ar pieļaujamo kļūdu līdz 10 procentiem." /pers. H/, pielietojot konkrēto metodi, neesot nodrošinājis vajadzīgo precizitāti. Ja arī VMD iekšējie normatīvi, kas lietā nav iesniegti kā pierādījumi, pieļāvuši Biterliha lineāla pielietošanu, kas ticis uzskatīts par 10% precizitāti nodrošinošu, tas nekādā ziņā neatbrīvojis /pers. H/ no Ministru kabineta noteikumu ievērošanas, izvēloties vai pielietojot konkrēto uzmērīšanas metodi. Sprieduma 18.lpp. tiesa norādījusi, ka tās ieskatā, ievērojot starp ekspertiem konstatētās pretrunas un atzinumā izteikto apgalvojumu pieņēmumu formu, eksperta atzinums nav vērtējams kā pierādījums lietā. No minētā neesot saprotams, par kuru ekspertīzes atzinumu ir runa, jo lietā ir iesniegti divi atzinumi. Ne visos jautājumos ekspertu atzinumi atšķirušies, abos ekspertīzes atzinumos eksperti norādījuši, ka /pers. H/ mērījumus veicis, izmantojot Biterliha lineālu, atzīstot, ka mērījumi ar to nenodrošina precizitāti. No tiesas norādītā neesot konstatējams, uz kuru jautājumu ekspertīzes atzinumos atbildes norādītas pieņēmumu formā. Tiesai neesot pamats eksperta atzinumu atteikties vērtēt kā pierādījumu lietā. Tāpat tiesa sprieduma 18.lpp. atzinusi, ka nav pamata apšaubīt pirmatnējos mērījumus un aprēķinus, kurus veica mežsargs /pers. H/. Šāds tiesas secinājums esot pretējs lietā esošajiem pierādījumiem, jo no Valsts meža dienesta eksperta /pers. AR/, gan /pers. DD/ un /pers. L/ atzinumiem izrietot, ka /pers. H/ veiktie mērījumi, izvēloties konkrēto mērīšanas metodi, nenodrošināja normatīvajos aktos noteikto vajadzīgo mērījumu precīzitāti, tātad atzīstami par kļūdainiem; eksperts /pers. DD/ norādījis, ka „tā kā nav iespējams pārbaudīt, vai šķērslaukums tajā laikā bija vai nebija zem noteikumos noteiktā minimālā, tad tam, kas atzinumā par apdraudējumu rakstīts, es nevaru piekrist. Es apšaubu mērījumus. Šķērslaukums nav pareizi nomērīts, jo nav pareizi izpildīta metodika" (*lietas 4.sējuma 10.lapa*). Kaut arī eksperts /pers. AR/ atzinis, ka ir notikusi mežaudzes šķērslaukuma samazināšana, to eksperts secinājis tikai un vienīgi no /pers. H/ sagatavotajiem dokumentiem (sprieduma 17.lpp. 4.rindkopa), kuros norādītās informācijas atbilstību reālai situācijai mežā no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim ekspertam bijis uzdots noskaidrot. Turklāt eksperta /pers. AR/ atzinums šajā daļā esot pretrunīgs, jo vienlaikus tiek atzīts, ka pielietotā mērīšanas metode nenodrošina normatīvajos aktos noteikto nepieciešamo mērījumu precizitāti, līdz ar to nav iespējams apgalvot, ka notikusi mežaudzes šķērslaukuma samazināšana, gan eksperts /pers. L/, gan cietušā pārstāvis /pers. C/ norādījuši, ka celmu uzmērīšana vienas dienas laikā, kā to

norādījis /pers. H/ , nav bijusi iespējama lielā apjoma dēļ, līdz ar ko esot pamats apšaubīt mērījumu atbilstību faktiskajai situācijai mežā, kā tas izrietot no sūdzībā jau iepriekš minētā, un no /pers. I/ , gan /pers. B/ liecinātā secināms, ka celmu uzmērīšana atbilstoši faktiskai situācijai ir apšaubāma, pastāvot pamats uzskatīt, ka nav reāli veikta visos nogabalos, veikta neiespējami īsā laikā. Citi pierādījumi lietā, izņemot /pers. H/ paša sastādītos dokumentus, kas apliecinātu, ka /pers. H/ veiktie uzmērījumi atbilduši faktiskai situācijai meža nogabalos, neesot, neviens mērījumu atbilstību neesot pārbaudījis, apstiprinājis. Bez tam gan tiesa (sprieduma 18.lpp. 2.rindkopa), gan arī eksperti abos atzinumos norādījuši, ka ar šobrīd veiktiem mērījumiem nav iespējams noteikt situāciju uz 2003.gadu, ko apliecinot arī tas, ka veiktie mērījumi pēc 2003.gada ir savstarpēji atšķirīgi. Pēc tam, kad tiesa uzrādījusi ekspertam /pers. L/ 1.sējuma lietas 13.lapu, /pers. L/liecinājis: „tas ir par celmiem, es par augošiem kokiem. Tur nav uzmērīti visi koki, tur ir mērīti pirmā stāva koki. Saka, ka tur bija sešmetrīgas egles, kas netika mērītas, bet tās vajadzēja mērīt un iekļaut šinī šķērslaukumā, kā to nosaka tobrīd spēkā esošais Meža likums. [..] Pēc Meža dienesta apgalvojumiem tika mērīti pirmā stāva koki. Netika mērīti visi koki, kā to nosaka Meža likums un kā to nosaka tobrīd spēkā esošie MK noteikumi. [..] Bet, ja skatāmies pēc tobrīd spēkā esošā Meža likuma 1.panta 24.punkta – šķērslaukums ir viena hektāra platībā augošo koku stumbru šķērslaukumu summa (kvadrātmetros) 1,3 metru augstumā no sakņu kakla" (*lietas 4.sējuma 48.lapa*). No lietā esošiem materiāliem neesot konstatējams, ka /pers. H/ būtu veicis koku augstuma mērījumus. No lietas materiālos esošajām dastlapām (*lietas 1.sējuma 34. un 44.lapa* – par 10. un 4.nogabalu) esot redzams, ka tajās nav pieaicinātā /pers. I/ , kā arī /pers. B/ parakstu, bet parakstījis tikai/pers. H/, kā arī dastlapās nav norādīti augstumu mērījumi. Turklāt no dastlapām esot redzams, ka ir mērīti celmi, nevis augoši koki, kā tam vajadzējis būt, līdz ar to pēc šīm dastlapām nevarot noteikt augošu koku šķērslaukumu. Ņemot vērā minēto, nevarot izslēgt saprātīgas šaubas par to, vai /pers. H/ veiktie mērījumi un aprēķini, līdz ar to arī protokolos norādītā informācija, atspoguļojusi patieso, faktisko situāciju meža nogabalos laikā no 2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim. Sprieduma 18.lpp. tiesa atzinusi par pamatotu un ticamu lietā esošo Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2018.gada 15.februāra atzinumu par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā un to atreferējusi. Sprieduma 19.lpp. tiesa atzinusi, ka 2018.gada 15.februāra atzinumu apstiprina cietušā pārstāvja /pers. C/ liecības, mežsarga /pers. H/ sastādītie protokoli Nr.6703-13 un Nr.6703-14 par 1.kvartāla nogabaliem 10. un 4., un šo protokolu pielikumi, kā arī zemāk izklāstītās /pers. H/, /pers. U/ un /pers. AT/ liecības. No spriedumā norādītā neesot saprotams, kuras liecības un ko konkrēti 2018.gada 15.februāra atzinumā apstiprina. No /pers. AT/ liecības neizrietot, ka /pers. AT/ būtu apgalvojis, ka /pers. H/veiktie mērījumi pārbaudīti un ir pareizi un k a līdz ar ko atzinumā izdarītie secinājumi par būtiska kaitējuma esamību būtu pareizi. Tiesa no /pers. AT/ liecības cita starpā atreferējusi, ka „veicot šogad atkārtotos mērījumus, tika konstatēts, ka divas platības ir zem minimālā šķērslaukuma un viena ir zem kritiskā šķērslaukuma". Taču sprieduma 18.lpp. 2.rindkopā tiesa izdarījusi secinājumu, ka „ir pagājuši 15 gadi, kas tiesas ieskatā ir ievērojams laika periods, lai šobrīd veicot meža apsekošanu pastāvētu iespēja noteikt reālus skaitļus un veikt kaitējuma aprēķinu". Šādu secinājumu izdarījuši arī visi eksperti. Ņemot vērā minēto, esot secināms, ka pati tiesa par apšaubāmiem uzskatījusi mērījumus, kas veikti ilgu laiku pēc /pers. H/ veiktajiem mērījumiem, līdz ar to tiesas spriedums esot pretrunīgs, jo pierādījumi, uz ko tiesa atsaukusies, esot pretrunā tiesas izdarītajiem secinājumiem. Tāpat tiesa nepamatoti norādījusi, ka 2018.gada 15.februāra atzinumu apstiprina /pers. U/ liecība, jo /pers. U/, sastādot atzinumu, vadījies tikai no /pers. H/ sagatavotajiem dokumentiem, uzskatot, ka nav pamata neticēt mežzinim (sprieduma 20.lpp. 2.rindkopa), atzinumā norādījis, ka /pers. F/ darbību rezultātā radīti draudi biotopu sugu izzušanai, tai pat laikā uzsverot, ka atzinumā nav norādīts, ka tur tas biotops ir. Arī /pers. C/ savu liecību balstījis uz /pers. H/ sastādīto dokumentu pamata, pats mežā nav bijis, mērījumu pareizību nav pārbaudījis, mežam radītās sekas nav konstatējis. No /pers. C/ liecībām esot secināms, ka mērījumu veikšana vienas dienas laikā, kā to apgalvo /pers. H/, nebija iespējama, ko apstiprinot arī eksperta /pers. L/norādītais, līdz ar ko tieši pretēji tiesas norādītajam, ar /pers. C/liecību un citiem pierādījumiem lietā tiekot pierādīts, ka 2018.gada 15.februāra atzinums ir nepareizs, jo balstīts uz dokumentiem, kuros norādīto mērījumu atbilstība ir apšaubāma. Tāpat neviens no tiesas norādītajiem lieciniekiem neesot pierādījis, ka 1.kvartāla 10. un 4.nogabalā būtu bijusi aizliegta galvenā cirte plus katrā no nogabaliem notikusi šķērslaukuma samazināšana tādā apmērā, ka šķērslaukums 0,2 hektāru vai lielākā platībā kļuvis vismaz par 30 procentiem mazāks par minimālo šķērslaukumu. Turklāt, pat vadoties no /pers. H/ veiktajiem mērījumiem, kuru atbilstība esot apšaubāma, 4.nogabalā nav konstatējams, ka šķērslaukums kļuvis par 30% mazāks par minimālo šķērslaukumu, jo, kā tas izrietot no /pers. H/ sastādītajā protokolā Nr.6703-14 norādītā, šīs mežaudzes minimālais šķērslaukums ir 19m^2/ha, bet faktiskais – 14m^2/ha, no kā izrietot, ka samazināts bija par 26,3% (19m^2/ha * 30% = 5,7m^2/ha (samazinājums, lai sasniegtu 30%); 19m^2/ha - 5,7m^2/ha = 13,3m^2/ha (faktiskais šķērslaukums, lai konstatētu samazinājumu par 30%); 19m^2/ha - 14m^2/ha = 5m^2/ha (faktiski samazināts par 5m^2/ha, kas ir mazāk par 30%: 5m^2/ha no 19m^2/ha = 0,263 jeb 26,3%). Sprieduma 29.-30.lpp. tiesa atzinusi, ka kriminālprocesā iegūtas pietiekošas ziņas par faktiem, kas izslēdz saprātīgas šaubas un apliecina, ka apsūdzētais /pers. F/ izdarīja patvaļīgu koku ciršanu, kā rezultātā radīts būtisks kaitējums. No iepriekš minētā, kā arī turpmāk norādītā esot redzams, ka spriedums ir pretrunīgs, nav pierādīta /pers. F/ vaina viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā. No sprieduma 30.lpp. 2.rindkopas izrietot, ka apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm meža vides saglabāšanā, kas ir viens no kritērijiem būtiska kaitējuma konstatēšanai, tiesa noteikusi, vadoties no likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā noteiktā kritērija, kas nosaka, ka ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas, ja viena vai vairākas mežaudzes, kur aizliegta galvenā cirte, vai to viena vai vairākas daļas ir bojātas tādā apmērā, ka šķērslaukums 0,2 hektāru vai lielākā platībā kļuvis vismaz par 30 procentiem mazāks par minimālo šķērslaukumu. Izņēmums ir Meža likuma 9.panta 2.daļas 1. un 2.punktā minētie gadījumi. Ņemot vērā minēto tiesa secinājusi, ka saskaņā ar minēto normu, bojājot mežaudzi Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, ar likumu aizsargātās intereses un tiesības apdraudētas, jo Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā mežaudze apsūdzēto darbību rezultātā ir bojāta. Šāds tiesas secinājums neatbilstot „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktam, jo ne minētā norma, ne arī citas normas nenosakot, ka ar likumu aizsargātās intereses un tiesības apdraudētas, ja, bojājot vienu mežaudzi, bojāta cita mežaudze, bez tam lietā neesot konstatēts, ka vienas mežaudzes bojāšana ir izraisījusi citas mežaudzes bojāšanu. Iespējams, ka tiesa spriedumā pieļāvusi kļūdu un spriedumā norādītais būtu saprotams tādējādi, ka abas iepriekš minētās mežaudzes, proti, 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā un 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā, bojātas likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā norādītajā apmērā, līdz ar ko lietā konstatējams, ka ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas. Taču tiesa spriedumā neesot konstatējusi, ka šķērslaukums 0,2 hektāru vai lielākā platībā katrā no mežaudzēm kļuvis vismaz par 30 procentiem mazāks par minimālo šķērslaukumu, neesot konstatēts ne minimālais šķērslaukums katrai mežaudzei, ne arī šķērslaukuma samazinājums procentuālā izteiksmē /pers. F/ darbību rezultātā. Tāpat tiesa neesot konstatējusi, ka katrā no nogabaliem aizliegta galvenā cirte, kas esot viens no 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā norādītajiem nosacījumiem. Ņemot vērā minēto, tiesa neesot konstatējusi apstākļus, kas ir par pamatu konstatēt ar likumu aizsargāto interešu un tiesību apdraudējumu, pamatojoties uz likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu. Tāpat tiesa kā pamatojumu darbību kvalificēšanai pēc Krimināllikuma 109.panta 3.daļas norādījusi, ka „/pers. F/ darbības, veicot neatbilstošu cirtes veidu, kuras rezultātā mežaudze ir bojāta, ir uzskatāma par pārmērīgu dabas resursu izsmelšanu, radikālu iejaukšanos dabiskās vides struktūrā ar būtiskām dabas vides izmaiņām un paātrinātu augsnes eroziju. Bez tam šo darbību rezultātā ir iznīcināta dabiskā meža struktūra, radīti draudi daudzu biotipu un tiem piemērojušos sugu izzušanai, traucēta labvēlīga vide sugu un biotipu daudzveidībai, radīti priekšnosacījumi ekosistēmu neatgriezeniskām izmaiņām, degradēta Latvijas ainava". Minēto 2010.gada 15.novembra atzinumā norādījusi Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecība, taču 2018.gada 15.februārī iesniegts jauns atzinums ar citiem secinājumiem. Tāpat minēto 2018.gada 18.aprīļa

apsūdzības grozījumos norādījusi prokurore. Tiesa neesot norādījusi nevienu pierādījumu, kas dod pamatu konstatēt, ka ar savām darbībām /pers. F/ ir pārmērīgi izsmēlis dabas resursus, radikāli iejaucies dabas vides struktūrā un tādējādi paātrinājis augsnes eroziju. Tāpat lietā neesot pierādījumu, ka /pers. F/ darbību rezultātā iznīcināta meža dabiskā struktūra, radīti draudi biotopu u.c. izzušanai, utt. Tieši pretēji, sprieduma 20.lpp. pēdējā rindkopā atreferēta /pers. U/ liecība: „Atzinumā rakstīts „radīti draudi biotopu sugu izzušanai", te nav rakstīts, ka tur ir tas biotops." No minētā esot secināms, ka atzinums nav sastādīts balstoties uz faktisko situāciju, bet gan vispārināti norādīta dažāda informācija, kas nav balstīta uz pierādījumiem. Minēto apstiprinot arī /pers. U/ liecība, ka [00:31:38] „atzinuma pamatā ir ņemti dokumenti, kas izveidojušies no 4 protokoliem. [..] Vadījos tikai no dokumentiem". Tātad secinājumi par biotopiem, degradēšanu un tml. neesot pamatoti ne uz kādiem dokumentiem, ne arī faktisko stāvokli dabā, jo nav ne apsekojis mežaudzes, ne arī balstījies uz kādiem citiem dokumentiem, no kuriem būtu pamats mežaudzēs konstatēt kādus biotopus un tml. Bez tam, ievērojot to, ka katra mežaudze ir unikāla, un līdz ar to ar vienām un tām pašām darbībām var radīt apdraudējumu vienā nogabalā, bet neradīt citā, apdraudējuma vai ievērojama apdraudējuma esamība atbilstoši likumā noteiktajiem kritērijiem izvērtējama katrai mežaudzei jeb nogabalam atsevišķi. No visa iepriekš minētā esot secināms, ka lietā nav gūti pietiekami pierādījumi, kas izslēgtu saprātīgas šaubas par /pers. F/ vainu inkriminētajā noziedzīgā nodarījumā. Arī tiesas spriedumā tiesa atreferējusi pretrunā esošas liecinieku liecības, nav tās izvērtējusi atbilstoši Krimināprocesa likumā noteiktajam, turklāt spriedums uzskatāms par pretrunīgu un tajā izdarītie tiesas secinājumi – par nepamatotiem. [3.] Atbilstoši Krimināprocesa likuma 405.panta 1.daļai, lēmumā par personas saukšanu pie krimināatbildības, jeb apsūdzībā prokurors cita starpā norādot inkriminētā noziedzīga nodarījuma faktiskos apstākļus, kas nosaka juridisko kvalifikāciju; noziedzīga nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Kā tas izrietot no apsūdzības, tajā nav norādīti tādi faktiskie apstākļi, no kā būtu konstatējams, ka ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas, vadoties no likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā norādītā kritērija (ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas, ja viena vai vairākas mežaudzes, kur aizliegta galvenā cirte, vai to viena vai vairākas daļas ir bojātas tādā apmērā, ka šķērslaukums 0,2 hektāru vai lielākā platībā kļuvis vismaz par 30% mazāks par minimālo šķērslaukumu), proti, apsūdzībā neesot norādīts, vai mežaudzē aizliegta galvenā cirte; mežaudzes minimālais šķērslaukums; par cik procentiem šķērslaukums samazināts zem minimālā mežaudzes šķērslaukuma; kādā platībā ir konstatējama mežaudzes šķērslaukuma samazināšana vismaz par 30% zem minimālā šķērslaukuma. Tāpat apsūdzībā neesot norādīts uz tāda atzinuma esamību, kurā būtu norādīti citi gadījumi (t.i., izņemot likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 1.-5.apkašpunktos norādītie gadījumi) no kuriem konstatējams apdraudējums ar likumu aizsargātajām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā. No lietā esošā Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2018.gada 15.februāra atzinuma par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā redzams, ka Zemgales virsmežniecība vērtējusi apdraudējuma esamību tikai pēc tiem kritērijiem, kādi noteikti likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apkašpunktā, līdz ar ko secināms, ka lietā nav atzinuma, kas atbilstu likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 6.apakšpunktam. No minētā izrietot, ka ar likumu aizsargāto tiesību un interešu apdraudējuma esamība vai neesamība konstatējama, vadoties no likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 1.-5.apkašpunktos noradītajiem kritērijiem, ņemot vērā 2.punktā noteikto. Kā tas izrietot no apsūdzības, vienīgie faktiskie apstākļi, uz ko norādījusi prokurore ir kvartāls, nogabals un tā platība; ka patvaļīgi nocirsti augoši koki, neidentificējot to sugu; patvaļīgi izcirstās koksnes daudzums m^3; mantiskā zaudējuma apmērs, kas nodarīts mežam. Vispārināti esot norādīts tas, ka bojāta mežaudze, mežaudzes šķērslaukumu samazinot zem minimālā šķērslaukuma. Apsūdzībā esot norādīts, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts, neievērojot ciršanas apliecinājumā norādīto koku ciršanas veidu un apmēru, veicot neatbilstoši cirtes veidu, taču neesot norādīts, kādam ciršanas veidam bija jābūt veiktam un kāds tika veikts, tāpat neesot norādīts nekas par izcērtamo koku daudzumu. Neesot norādīti faktiskie apstākļi, kas dod pamatu konstatēt, ka veikts neatbilstošs cirtes veids. Apsūdzībā neesot norādīts arī tas, kādā veidā ir veikts inkriminētais nodarījums, proti, neesot konstatēti apstākļi, ka koki nocirsti citā daudzumā, kā norādīts atļaujā, kā arī, ka nocirsti tādas sugas koki, kas neatbilst atļaujā norādītajam, līdz ar ko no apsūdzības neizrietot, ka koku ciršana apsūdzībā norādītajos nogabalos būtu uzskatāma par patvaļīgu koku izciršanu. Ņemot vērā minēto esot secināms, ka apsūdzībā nav norādīti inkriminētā noziedzīga nodarījuma faktiskie apstākļi, kas nosaka juridisko kvalifikāciju. Atbilstoši tiesību doktrīnās norādītajam un tiesu praksei, Krimināprocesa likuma 405.pants, kurā norādītas prasības apsūdzības saturam, jāaplūko kopsakarā ar Krimināprocesa likuma 20.panta 1.daļu, kas paredz personas tiesības uz aizstāvību, proti, apsūdzībai jābūt tādai, lai apsūdzētā persona varētu zināt ne tikai par kāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tā tiek apsūdzēta, bet arī kādas konkrēti un kādos apstākļos izdarītas darbības tai tiek inkriminētas uzrādītās apsūdzības ietvaros. Šis nosacījums ietver sevī arī prasību par apsūdzības konkrētību. Apsūdzībai jābūt tādai, kas pilnībā ļauj izprast tās būtību, nemeklējot papildu izskaidrojumus kriminālietas materiālos (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2012.gada 4.jūnija lēmums lietā Nr.SKK-8/2012*). Attiecībā uz apsūdzības saturu Senāts, pievienojoties tiesību doktrīnās paustajam viedoklim, norādījis, ka apsūdzībai jābūt tādai, kas atbilstu Krimināprocesa likuma 527.panta 1.daļā iekļautajai norādei par notiesājoš a sprieduma saturu, kur noziedzīga nodarījuma faktiskie apstākļi tiek definēti kā „noziedzīgā nodarījuma apraksts", minot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laiku un vietu, izdarīšanas veidu, apsūdzētā vainas formu, motīvus un šā nodarījuma sekas, ciktāl tos iespējams noskaidrot (*sk. Ā.Meikališa, K.Strada-Rozenberga. Krimināprocess. Raksti. 2005-2010. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2010, 591.lpp.*). Senāts jau vairākkārt iepriekš esot norādījis, ka Krimināprocesa likuma 405.pants, kurā norādītas prasības apsūdzības saturam, jāaplūko kopsakarā ar Krimināprocesa likuma 20.panta 1.daļu, kas paredz personas tiesības uz aizstāvību, proti, apsūdzībai jābūt tādai, lai apsūdzētā persona varētu zināt ne tikai par kāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tā tiek apsūdzēta, bet arī kādas konkrēti un kādos apstākļos izdarītas darbības tai tiek inkriminētas uzrādītās apsūdzības ietvaros (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 21.oktobra lēmumu lietā Nr.SKK-5 20/2009, Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 28.janvāra lēmumu lietā Nr.SKK- 22/2011, Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 28.decembra lēmumu lielā Nr.SKK-690/2011*). Minētais nosacījums ietver sevī arī prasību par apsūdzības konkrētību. Apsūdzībai jābūt tādai, kas pilnībā ļauj izprast tās būtību, nemeklējot papildu izskaidrojumus kriminālietas materiālos (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2012.gada 4.jūnija lēmums lietā Nr.SKK-8/2012, 12.-13.lpp.*). No apsūdzības konkrētajā lietā neesot secināms, kādas tieši un kādos apstākļos izdarītas darbības, kuras veidotu noziedzīga nodarījuma sastāvu, tiek inkriminētas, nemeklējot papildu izskaidrojumus kriminālietas materiālos. Bet, atbilstoši Krimināprocesa likuma 455.panta 3.daļai tiesa var atzīt par pierādītiem no apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus tikai gadījumā, ja ar to nepasliktinās apsūdzētā stāvoklis un netiek pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību. Tiesa nevar šo apsūdzību papildināt, precizēt vai kādā daļā izveidot, no jauna, jo tādā veidā tiktu pārkāpts procesuālo pilnvaru nodalīšanas princips (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2012. gada 4. jūnija lēmums lietā Nr.SKK-8/2012, 12.-13.lpp.*). Ievērojot minēto, kā arī to, ka izvirzītajā apsūdzībā atspoguļotās noziedzīgā nodarījuma faktiskās pazīmes neatbilst /pers. F/ inkriminētā Krimināllikuma 109.panta 3.daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmēm, lietā esot taisāms attaisnojošs spriedums. [4.] Atbilstoši Krimināprocesa likuma 19.panta 3.daļai visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību. Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 124.panta 5.daļu, pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību. Ņemot vērā minēto, lietā taisāms attaisnojošs spriedums, jo pierādījumi lietā neizslēdz sapratīgas šaubas par Krimināllikuma 109.panta 3.daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas tulkojamas par labu apsūdzētajam /pers. F/ *(lietas 4.sējuma 85.-91.lapa)*.

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore uzturēja iesniegto apelācijas protestu, tostarp lūdzot /pers. F/ atbrīvot no soda, bet apsūdzētā /pers.

F/ iesniegto apelācijas sūdzību neatzina.

Apsūdzētais /pers. F/ un apsūdzēto aizstāve G,Vilmane /pers. F/ iesniegto apelācijas sūdzību uzturēja, bet prokurores iesniegto apelācijas protestu neatzina.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. F/ liecināja, ka ciršanas apliecinājums bijis izsniegts viņa sievai, tā bijusi kopšanas cirte un to arī pildījuši, viņš neko neesot pārkāpis. Eksperti sacījuši, ka nevar tagad pateikt, vai ir ievērota kopšanas cirte. Viņš pats arī to nevarot pateikt. Viņam ar /pers. H/bijis interešu konflikts, jo /pers. H/un /pers. Z/ gribējuši pirkt to īpašumu. Turklāt /pers. F/ savās rakstveida liecībās apelācijas instances tiesai norādīja, ka pārkāpta virkne likumu un normatīvo aktu: Meža likuma 24. un 9.pants; Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība"; Ministru kabineta 2002.gada 9.aprīļa noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" 3., 3.1.4.punkts (nepareizi mērīts); VMD instrukcija Nr.282 un tajā norādītais likums par pieaicinātajiem (1. 21.) – dastlapās (*1.sējuma 15., 24., 34., 44.lapa*) neesot pieaicināto parakstu, neesot koku augstumu mērījumu, bez kuriem nevar aprēķināt šķērslaukumu; Krimināllikuma 23.panta pielikumu punkti: 1.pielikuma 4.apakšpunkts un 2.pielikuma 1., 2. un 3.apakšpunkts (neattiecas uz mežaudzēm, kur valdošā suga ir baltalksnis (*saprotams, ka liecībā faktiski ir norāde uz likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu un 2.punktu*), kā arī Krimināllikuma 5.pants, un šos pārkāpumus neesot ievērojusi pirmās instances tiesa *(lietas 4.sējuma 111.-121.lapa)*.

Pārbaudījusi pierādījumus lietā un izvērtējusi apelācijas protestā un apelācijas sūdzībā minētos argumentus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par /pers. F/ atzīšanu par vainīgu Krimināllikuma 109.panta 3.daļā (likuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un viņš atzīstams par nevainīgu, bet pārējā daļā Zemgales rajona tiesas 2018.gada 24.aprīļa spriedums atstājams negrozīts.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa ir ieguldījusi lielu darbu lietas apstākļu noskaidrošanā, pirmās instances tiesas spriedumā ir atrodams sīks lietā iegūto pierādījumu atreferējums, bet nav sniegts pierādījumu, kas apstiprina apsūdzētā darbību rezultātā radīta būtiska kaitējuma esību, pietiekams izvērtējums to kopumā un savstarpējā sakarībā, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 128.panta noteikumi.

Turklāt, konstatējot, ka /pers. F/ ir nodarījis būtisku kaitējumu meža videi atbilstoši likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā noteiktajam, ieskatāms, ka tiesa nav ievērojusi apsūdzētā tiesības uz aizstāvību.

Minētais, Krimināllietu kolēģijas ieskatā, novedis pie /pers. F/ nepamatotas notiesāšanas pēc Krimināllikuma 109.panta 3.daļas.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka /pers. F/ darbībās nav konstatējams noziedzīgā nodarījuma sastāvs, jo nav pierādīta tā objektīvo pusi raksturojoša pazīme – ar /pers. F/ un līdz ar to arī /pers. G/ darbībām radīts būtisks kaitējums.

Savukārt tas ir pamats atbilstoši Kriminālprocesa likuma 519.panta 1.punktam taisīt attaisnojošu spriedumu.

Kriminālprocesa likuma 519.panta 1.punktā noteikts, ka tiesa taisa attaisnojošu spriedumu, ja apsūdzētā izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas sēdē un arī apelācijas instances tiesā uzturēto apsūdzību /pers. F/ un arī /pers. G/ ar savām darbībām patvaļīgi nocirtuši augošus kokus, bojājot mežaudzi, mežaudzes šķērslaukumu samazinot zem minimālā šķērslaukuma 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, nelikumīgi nocērtot 34,17 m^3 augošu koku, nodarot mežam zaudējumus 1463,45 *euro* (Ls 1028,52) apmērā un 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā, nelikumīgi nocērtot 35,23 m^3 augošu koku, nodarot mežam zaudējumus 1508,84 *euro* (Ls 1060,42) apmērā, kopumā bojājot mežaudzi 1,4 ha platībā, patvaļīgi nocērtot 69,40 m^3 augošu koku un nodarot mežam un valstij ievērojamu materiālo kaitējumu 2972,29 *euro* (Ls 2088,94) apmērā.

Turklāt apsūdzētie arī būtiski apdraudējuši citas ar likumu aizsargātas tiesības un intereses – būtiski aizskāruši sabiedrības intereses uz meža un meža vides saglabāšanu uz noteiktu laika periodu un vides apstākļu radīšanu noteikta vecuma koku sugām un audzēm, kuras piemērojušās dzīvei, izjaukuši samērīga audžu vecuma proporciju, kas ir par pamatu visu meža sugu izdzīvošanai; būtiski aizskāruši sabiedrības intereses uz dzīvesvides kvalitatīvu parametru nodrošināšanu un tiesības uz tādu vidi, kas nodrošinātu ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību, kā arī sabiedrības intereses stabilizēt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu koncentrāciju un nodrošināt oglekļa uzkrāšanu, kuras aizsargā 1992.gada 9.maija Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo Konvencija par klimata pārmaiņām (Latvijas Republikā ratificēta 1992.gada 5.jūnijā).

Pie tam, abi apsūdzētie pārkāpuši 2000.gada 24.februārī pieņemtā Meža likuma 7.panta 1.daļas 2.apakšpunktu un 10.panta 2.daļu, kur sabiedrības interesēs noteikts koku ciršanas ierobežojums, tādējādi būtiski aizskarot šīs ar likumu aizsargātās sabiedrības intereses.

Apsūdzībā arī norādīts, ka saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu, bojājot mežaudzi Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas. Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā mežaudze apsūdzētā darbību rezultātā ir bojāta.

Visbeidzot minēts, ka apsūdzēto rīcība, veicot neatbilstošu cirtes veidu, kuras rezultātā mežaudze bojāta, uzskatāma par pārmērīgu dabas resursu izsmelšanu, radikālu iejaukšanos dabiskās vides struktūrā, kas ir cēloniskā sakarā ar būtiskām dabas vides izmaiņām un paātrinātu augsnes eroziju. Tāpat šo darbību rezultātā ir iznīcināta dabiskā meža struktūra, radīti draudi daudzu biotopu un tiem piemērojušos sugu izzušanai, traucēta labvēlīga vide sugu un biotopu daudzveidībai, radīti priekšnosacījumi ekosistēmu neatgriezeniskām izmaiņām, degradēta Latvijas ainava.

Pirmās instances tiesas spriedumā ir sniegts šāds tiesas atzinums: „Tiesa atzīst, ka kriminālprocesā iegūtas pietiekošas ziņas par faktiem, kas izslēdz saprātīgas šaubas un apliecina, ka apsūdzētais /pers. F/ izdarīja patvaļīgu koku ciršanu, kā rezultātā radīts būtisks kaitējums. Apsūdzētais pārkāpa 2000.gada 24.februārī pieņemtā Meža likuma 7.panta 1.daļas 2.apakšpunktu un 10.panta otro daļu, kuros sabiedrības interesēs ir noteikts koku ciršanas ierobežojums, kas būtiski aizkāra šīs, ar likumu aizsargātās sabiedrības intereses.

Likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.panta 1.daļa noteic, ka atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ar kuru radīts būtisks kaitējums, iestājas, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā iestājušās kādas no minētajām sekām:

1) nodarīts mantisks zaudējums, kas noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijis mazāks par piecu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu, un apdraudētas vēl citas ar likumu aizsargātās intereses;

2) nodarīts mantisks zaudējums, kas noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijis mazāks par desmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu;

3) ievērojami apdraudētas citas ar likumu aizsargātās intereses.

Likuma pielikumā ir noteikti kritēriji, pēc kuriem nosakāms apdraudējums vai ievērojams apdraudējums ar likumu aizsargātajām interesēm meža vides saglabāšanā. Proti pirmā daļa noteic, ka ar likumu aizsargātās intereses meža vides saglabāšanā ir apdraudētas, (4) ja viena vai vairākas mežaudzes, kur aizliegta galvenā cirte, vai to viena vai vairākas daļas ir bojātas tādā apmērā, ka šķērslaukums 0,2 hektāru vai lielākā platībā kļuvis vismaz par 30 procentiem mazāks par minimālo šķērslaukumu. Izņēmums ir Meža likuma 9.panta 2.daļas 1. un 2.punktā minētie gadījumi;

Saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu, bojājot mežaudzi Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha

platībā, ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā apdraudētas, jo Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā mežaudze apsūdzētā darbību rezultātā ir bojāta. /pers. F/ darbības, veicot neatbilstošu cirtes veidu, kuras rezultātā mežaudze ir bojāta, ir uzskatāma par pārmērīgu dabas resursu izsmelšanu, radikālu iejaukšanos dabiskās vides struktūrā, kas ir cēloniskā sakarā ar būtiskām dabas vides izmaiņām un paātrinātu augsnes eroziju. Bez tam, šo darbību rezultātā ir iznīcināta dabiskā meža struktūra, radīti draudi daudzu biotopu un tiem piemērojušos sugu izzušanai, traucēta labvēlīga vide sugu un biotopu daudzveidībai, radīti priekšnosacījumi ekosistēmu neatgriezeniskām izmaiņām, degradēta Latvijas ainava. Turklāt, apsūdzētā rīcības rezultātā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi valstij nodarīts ievērojams materiāls kaitējums,- Ls 2088,94, kas šobrīd sastāda 2972,29 *euro*. Ievērojot minēto tiesa kvalificē apsūdzētā /pers. F/ darbības pēc Krimināllikuma 109.panta 3.daļas. (Krimināllikuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim)" *(lietas 4.sējuma 75.lapa)*.

Vispirms atzīmējams, ka atbilstoši Krimināllikuma 5.panta 1. un 3. daļas nosacījumiem nodarījuma noziedzīgumu nosaka likums, kas bijis spēkā tā izdarīšanas laikā, un personai nelabvēlīgam likumam nav atpakaļejoša spēka.

Likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" redakcijā, kas bija spēkā uz apsūdzētajiem inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi, 23.panta 1.daļā bija noteikts, ka atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ar kuru radīts būtisks kaitējums, iestājas, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā ne vien nodarīts ievērojams mantisks zaudējums, bet arī apdraudētas vēl citas ar likumu aizsargātās instereses un tiesības vai ja šāds apdraudējums ir ievērojams.

Minētā likuma 23.panta 2.daļā, kas izslēgta ar 2015.gada 29.oktobra likumu, bija norādīts: par ievērojamu mantisko zaudējumu atzīstams mantiskais zaudējums, kas nodarījuma izdarīšanas brīdī pārsniedz piecu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu.

Savukārt likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.panta 3.daļa paredzēja, ka noziedzīgo nodarījumu rezultātā ar likumu aizsargāto interešu un tiesību apdraudējuma kritērijus var noteikt šā likuma pielikumos.

Līdz ar to konstatējams, ka pēc būtības pamatoti apsūdzētais /pers. F/ savā apelācijas instances tiesai sniegtajā liecībā ir norādījis, ka pirmās instances tiesa (norādot spriedumā šobrīd aktuālo likuma redakciju) nav ievērojusi Krimināllikuma 5.panta noteikumus.

No apsūdzētajiem uzturētajām apsūdzībām un arī no pirmās instances tiesas sprieduma aprakstošajā daļā minētā pierādītā noziedzīga nodarījuma apraksta konstatējams, ka lietā norādīto nodarīto būtisko kaitējumu atbilstoši tobrīd spēkā esošajai likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.panta 1.daļas redakcijai tiesiski veido noziedzīgā nodarījuma rezultātā nodarīts ievērojams mantisks zaudējums (kas pārsniedz piecu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu), un apdraudētas vēl citas ar likumu aizsargātās instereses un tiesības.

Ievērojot to, ka laika posmā no 2003.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 1.janvārim Latvijas Republikā bija noteikta minimālā mēnešalga Ls 70,00 apmērā – jau mantiskā zaudējuma summa, kas pārsniedz Ls 350,00, tobrīd veidoja ievērojamu mantisko zaudējumu.

Ievērojot norādīto summu, Krimināllietu kolēģija nesaskata objektīvu pamatu apšaubīt, ka lietā ir konstatējams nodarīts ievērojams mantisks zaudējums.

Vienlaikus apelācijas instances tiesa uzskata, ka nav pietiekama pamata apsūdzētā darbībās konstatēt vēl citu ar likumu aizsargāto insterešu un tiesību apdraudējumu.

No krimināllietas materiāliem redzams, ka citu ar likumu aizsargāto interešu un tiesību apdraudējuma aprakstu satur virsmežziņa /pers. BB/ parakstīti Dobeles rajona policijas pārvaldei adresēts Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2007.gada 16.maija pieteikums par patvaļīgu koku ciršanu *(lietas 1.sējuma 7.-8.lapa)* un 2010.gada 15.novembra Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības atzinums par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā *(lietas 2.sējuma 8.-9.lapa)*, kas precizēts 2017.gada 17.martā *(lietas 3.sējuma 90.lapa)*, visbeidzot arī 2018.gada 15.februāra Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības atzinums par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā *(lietas 4.sējuma 1.-2.lapa)*.

Kā redzams no Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2007.gada 16.maija pieteikuma par patvaļīgu koku ciršanu, 2003.gada 24.septembrī Dobeles virsmežniecības Benkavas mežniecības mežsargs /pers. H/ sastādījis protokolus Nr.6703-11, 6703-12, 6703-13 un 6703-14 par meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanu Dobeles virsmežniecības Benkavas mežniecībā saimniecības /Nosaukums/ mežā un veicis visas nepieciešamās darbības meža pārkāpuma rezultātā valstij nodarītā zaudējuma noteikšanai.

2003.gada 4.martā /pers. G/ Dobeles virsmežniecības Benkavas mežniecībā izņēmusi ciršanas apliecinājumu (CA) Nr.030110 un 2003.gada 17.martā ciršanas apliecinājumus Nr.030124, kopšanas cirtei saimniecības /Nosaukums/ l.kvartāla 11.nogabalā 2,1 ha platībā, l.kvartāla 10.nogabalā 1,3 ha platībā, l.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā, kur saskaņā ar Meža likuma 10.panta 2.daļu mežaudzes šķērslaukumu nedrīkstēja samazināt zem mežaudzes minimālā šķērslaukuma, kas dotajā gadījumā attiecīgi bija 13m^2/ha, l4m^2/ha un 19m^2/ha.

Ciršanas rezultātā mežaudzes šķērslaukumu l.kvartāla 11.nogabalā 0,3 ha platībā ticis samazināts zem kritiskā šķērslaukuma, kurš pēc ciršanas beigšanas attiecīgi bija 4,5m^2/ha, tādējādi pārkāpjot Meža likuma 10.panta 2.daļas nosacījumus un saskaņā ar 2003.gada 29.aprīļa Ministru Kabineta (turpmāk MK) noteikumiem Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" 5.pantam un 6.pantam, mežam nodarot zaudējumus Ls 418,26 apmērā, l.kvartāla 11.nogabalā 1,3 ha platībā, samazinot zem minimālā šķērslaukuma, kurš pēc ciršanas beigšanas attiecīgi bija 11m^2/ha, tādējādi pārkāpjot Meža likuma 10.panta 2.daļas nosacījumus un saskaņā ar 2003.gada 29.aprīļa MK noteikumiem Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" 4.pantu un 6.pantu mežam nodarot zaudējumus Ls 426,50 apmērā, l.kvartāla 10.apgabalā 0,6 ha platībā, samazinot zem minimālā šķērslaukuma, kurš pēc ciršanas beigšanas attiecīgi bija 8m^2/ha, tādējādi pārkāpjot Meža likuma 10.panta 2.daļas nosacījumus un saskaņā ar 2003.gada 29.aprīļa MK noteikumiem Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" 4.pantu un 6.pantu mežam nodarot zaudējumus Ls 1028,52 apmērā, l.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā, samazinot zem minimālā šķērslaukuma, kurš pēc ciršanas beigšanas attiecīgi bija 14m^2/ha, tādējādi pārkāpjot Meža likuma 10.panta 2.daļas nosacījumus un saskaņā ar 2003.gada 29.aprīļa MK noteikumiem Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" 4.pantu un 6.pantu mežam nodarot zaudējumus Ls 1060,42 apmērā.

Kopumā mežam nodarīti zaudējumi Ls 2933,70 apmērā. Pēc esošās informācijas, augstāk minētajos kvartālos mežizstrādes darbus /pers. G/vadībā veicis /pers. E/, /pers. P/, /pers. M/, /pers. BJ/, /pers. HS/, /pers. HR/. Sabiedrība savu interešu aizsardzībai ar 2000.gada 24.februārī pieņemto Meža likuma 7.panta 1.daļas 2.apakšpunktu, mežaudzes sastāva, paliekošās mežaudzes koku augšanas apstākļu un mežaudzes stāvokļa uzlabošanai un 10.panta 2.daļas ir noteikusi koku ciršanas ierobežojumu, ko /pers. G/, vadot mežizstrādes darbus, pārkāpusi, izcirtusi valdaudzes resnākos un veselākos kokus, tā būtiski aizskārusi sabiedrības intereses.

Bez tam, ar šīm darbībām būtiski aizskartas iepriekš minētās sabiedrības intereses, veicot neatbilstošu cirtes veidu, kuras rezultātā mežaudze ir bojāta un iznīcināta. Savu interešu aizsardzībai šādu ierobežojumu sabiedrība ir noteikusi Meža likuma 7.panta l.daļas 2.punktā, 13.punktā. Ar šīm darbībām pārkāptas meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu prasības.

Šāda patvaļīga augošu koku ciršana, kas notikusi saimniecības /Nosaukums/ mežā, pēc savas būtības uzskatāma par pārmērīgu dabas resursu izsmelšanu, notikusi radikāla iejaukšanās dabiskās vides struktūrā, kas ir par cēlonisku sakaru būtiskām dabas vides izmaiņām un augsnes paātrinātai erozijai. Bez tam, šādu darbību rezultātā ir iznīcināta dabiskā meža struktūra, radīti draudi daudzu biotopu un tiem piemērojošo sugu izzušanai, traucēta

labvēlīga vide sugu un biotopu daudzveidībai, radīti priekšnosacījumi ekosistēmu neatgriezeniskām izmaiņām, degradēta Latvijas ainava.

Bez tam, saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma l.daļas l.punktu un l.daļas 3.punktu, iznīcinot mežaudzi l.kvartāla 11.nogabalā 0,3 ha platībā un l.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, bojājot mežaudzi, ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas. Ar darbībām, kas notikušas Zemgales virsmežniecības Auces mežniecības saimniecības /Nosaukums/ l.kvartāla 11.nogabalā 1,6 ha platībā, l.kvartāla 10.nogabalā 1,3 ha platībā, l.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā, pārkāpti 2000.gada 24.februāra likuma „Meža likums" 10.panta nosacījumi un nodarījumā saskatāmas nozieguma pazīmes, atbildība par ko paredzēta Latvijas Krimināllikuma 109.panta 3.daļā *(1.sējuma 1ietas 7.-8., 9-11.,13.-20.lapa)*.

Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2018.gada 15.februāra atzinumā par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā norādīts, ka Mežu apsaimniekošanas un izmantošanas noteikumu pārkāpšanas rezultātā, kas notikusi saimniecības /Nosaukums/ l.kvartāla 11.nogabalā l,6 ha platībā, l.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā, pārkāpjot Meža likuma 10.panta 2.daļas nosacījumus, par ko 2003.gada 24.septembrī Dobeles virsmežniecības Benkavas mežniecības mežsargs /pers. H/sastādīja protokolus Nr.6703-11, 6703-12, 6703-13 un 6703-14 „Par meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanu", iznīcināta mežaudze 1.kvartāla 11.nogabalā 0,3 ha platībā, kur saskaņā ar 2002.gada 9.aprīļa MK noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" 1.pielikumu, faktiskais audzes šķērslaukums $G_{fakt.}$ 4,5m^2/ha, ir mazāks par audzei noteikto kritisko šķērslaukumu G krit. 7m^2/ha.

Saskaņā ar to, ka blakus 11.nogabalam atradās nocirsta kailcirte 7.nogabalā – 1,8 ha platībā, kur meža augšanas apstākļu tips ir platlapju ārenis, tad pamatojoties uz 2002.gada 9.aprīļa MK noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" 13.punktu kailcirtes platība šajā meža augšanas apstākļu tipā nedrīkstēja pārsniegt 2,0 ha, 1.kvartāla 11.nogabalā 0,3 ha platībā ir aizliegta kailcirte.

Saskaņā ar 2003.gada 29.aprīļa MK noteikumiem Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" 5.punktu mežaudze ir iznīcināta un mežam nodarīti zaudējumi Ls 418,26 jeb 593,13 *euro* apmērā.

Saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.daļas 1.punktu un 1.daļas 3.punktu (mežaudze, kur aizliegta galvenā cirte, vai to viena vai vairākas daļas ir iznīcinātas 0,2 ha vai lielākā platībā) iznīcinot mežaudzi l.kvartāla 11.nogabalā 0,3 ha platībā, ar likumu aizsargātas intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas.

Mežaudze bojāta:

1) 1.kvartāla 11.nogabalā 1,3 ha platībā, kur saskaņā ar 2002.gada 9.aprīļa MK noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" 1.pielikumu, faktiskais audzes šķērslaukums $G_{fakt.}$ 11m^2/ha, ir mazāks par audzei noteikto minimālo šķērslaukumu G min. 13m^2/ha un saskaņā ar 2003.gada 29.aprīļa MK noteikumiem Nr. 228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" 4.punktu mežaudze ir bojāta un mežam nodarīti zaudējumi Ls 426,50 jeb 606,85 *euro* apmērā;

2) 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, kur saskaņā ar 2002.gada 9.aprīļa MK noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" 1.pielikumu, faktiskais audzes šķērslaukums $G_{fakt.}$ 8m^2/ha, ir mazāks par audzei noteikto minimālo šķērslaukumu G min. 14m^2/ha un saskaņā ar 2003.gada 29.aprīļa MK noteikumiem Nr. 228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" 4.punktu mežaudze ir bojāta un mežam nodarīti zaudējumi Ls 1028,52 jeb 1463,45 apmērā.

Saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu, bojājot mežaudzi l.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, ar likumu aizsargātas intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas.

3) 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 platībā, kur saskaņā ar 2002.gada 9.aprīļa MK noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" l.pielikumu, faktiskais audzes šķērslaukums $G_{fakt.}$ 14m^2/ha, ir mazāks par audzei noteikto minimālo šķērslaukumu G min. 19m^2/ha un saskaņā ar 2003.gada 29.aprīļa MK noteikumiem Nr.228 „Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" 4.punktu mežaudze ir bojāta un mežam nodarīti zaudējumi Ls 1060,42 jeb 1508,84 *euro* apmērā.

Sabiedrība savu interešu aizsardzībai ar 2000.gada 24.februārī pieņemto Meža likuma 7.panta 1.daļas 2.apakšpunktu un 10.panta 2.daļas ir noteikusi koku ciršanas ierobežojumu, ko vainīgā persona ir pārkāpusi un ir būtiski aizkārusi minētās sabiedrības intereses.

Bez tam, vainīgā persona ar savām darbībām ir būtiski aizkārusi iepriekš minētās sabiedrības intereses, veicot neatbilstošu cirtes veidu, kuras rezultātā mežaudze ir iznīcināta un bojāta. Savu interešu aizsardzībai šādu ierobežojumu sabiedrība ir noteikusi Meža likuma 13.pantā, 2002.gada 9.aprīļa MK noteikumu Nr.152 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs". Ar savām darbībām vainīgā persona ir pārkāpusi minēto meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu prasības.

Latvijas Republika ir ratificējusi 1992.gada 6.maijā noslēgto Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo Konvenciju par klimata pārmaiņām, kuras ietvaros sabiedrība ir paudusi savas intereses stabilizēt siltumnīcas izraisošo gāzu koncentrāciju un nodrošināt oglekļa uzkrāšanu. Tāpat Latvijas Republika ir ratificējusi 1992.gada 5.jūnijā noslēgto konvenciju par bioloģisko daudzveidību, kur Latvijas sabiedrība paudusi interesi un apņemšanos saglabāt bioloģisko daudzveidību, cita starpā nodrošinot sugu izdzīvošanai nepieciešamos vides apstākļus.

Ar šīm darbībām vainīgā persona ir būtiski aizkārusi sabiedrības intereses uz meža un meža vides saglabāšanu uz noteiktu laika periodu un vides apstākļu radīšanu noteikta vecuma koku sugām un audzēm, kuras piemērojušās dzīvei, izjaukta samērīga audžu vecuma proporcija, kas ir par pamatu visu meža sugu izdzīvošanai. Būtiski aizskartas sabiedrības intereses uz dzīvesvides kvalitatīvu parametru nodrošināšanu un tiesības uz tādu vidi, kas nodrošinātu ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību, kā arī sabiedrības intereses uz oglekļa dioksīda piesaistīšanu *(lietas 4.sējuma 1.-2.lapa)*.

Krimināllietu kolēģijas ieskatā, reāla, kaut arī nepilnīga norāde uz citu ar likumu aizsargāto tiesību un interešu apdraudējumu, kas radīts patvaļīgas koku ciršanas rezultātā, ir saistāma tikai ar konstatēto mežaudzes bojāšanas faktu 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, jo, atzinumā, norādot, ka faktiskais audzes šķērslaukums $G_{fakt.}$ 8m^2/ha ir mazāks par audzei noteikto minimālo šķērslaukumu G min. 14m^2/ha, ir atsauce uz likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma „Kritēriji, pēc kuriem nosakāms apdraudējums vai ievērojams apdraudējums ar likumu aizsargātajām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā" 1.punkta 4.apakšpunktu, sniedzot skaidrojumu, ka, bojājot mežaudzi l.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, ar likumu aizsargātas intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas.

Savukārt pārējās atzinumā sniegtās norādes par to, ka apdraudējums ar likumu aizsargātajām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā tā kriminālatiesiskā izpratnē ir radīts ar Meža likuma noteikto koku ciršanas ierobežojumu pārkāpšanu vai ar MK noteikumos Nr.152 minēto meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu prasību neievērošanu, kas turklāt būtiski ietekmējis sabiedrības intereses stabilizēt siltumnīcas izraisošo gāzu koncentrāciju un nodrošināt oglekļa uzkrāšanu, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, kur Latvijas sabiedrība paudusi interesi un apņemšanos saglabāt bioloģisko daudzveidību, nodrošināt sugu izdzīvošanai nepieciešamos vides apstākļus, izjaucot samērīgu audžu vecuma proporciju, kā arī būtiski aizskarot sabiedrības intereses uz dzīvesvides kvalitatīvu parametru nodrošināšanu un tiesības uz tādu vidi, kas nodrošinātu ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību, sabiedrības intereses uz oglekļa dioksīda piesaistīšanu, ir uzskatāmas par formālām, jo praktiski nav pierādāmas.

Apelācijas instances tiesas ieskatā, lai krimināllietā konstatētu interešu un tiesību apdraudējumu meža vides saglabāšanā, par tādu izteiktie

apgalvojumi ir jāpamato ar konkrētiem lietā atrodamiem pierādījumiem.

Ievērojot to, ka, piemēram, ekspertu /pers. DD/ un /pers. L/ 2018.gada 19.februāra atzinumā norādīts, ka pašreizējais mežaudzes stāvoklis ir labs, mežs produktīvi attīstās, nevienā no apskatītajiem nogabaliem (4., 10., 11.nogabals) mežaudze nav bojāta vai iznīcināta *(lietas 3.sējuma 233.-237.lapa)*, arī /pers. BC/ jau 2012.gada 2.maija atzinumā par mežaudzei nodarītā kaitējuma novērtēšanu norādīto, ka meža ekosistēma konkrētajā platībā nav degradēta vai neatgriezeniski iznīcināta, ka mežaudze saimniecības /Nosaukums/ 1. kvartāla 4., 10. un 11.nogabalā atbilst Meža likumā un Ministru kabineta noteikumos Nr.892 atrodamajai meža definīcijai *(lietas 2.sējuma 63.lapa),* arī eksperta /pers. AR/ 2018.gada 14.februāra atzinumā minēto, ka mežaudze pēc ciršanas tikusi izretināta, kā rezultātā būtiski uzlabojušās atstāto koku iespējas intensīvāk veidot pieaugumu, īpaši strauji pieaugot koka apkārtmēram *(lietas 3.sējuma 230.-232.lapa)*, ne iepriekšējos, ne arī pēdējā – 2018.gada 15.februāra Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības atzinumā par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā sniegtais vērtējumu par maža videi radīto apdraudējumu nav uzskatāms par pierādītu.

Turklāt ievērojams, ka sākotnēji apsūdzība tika celta un arī pirmās instances tiesā uzturēta par mežaudzes iznīcināšanu 0,3 ha platībā 1.kvartāla 11.nogabalā, par mežaudzes bojāšanu 1,3 ha platībā 1.kvartāla 11.nogabalā, par mežaudzes bojāšanu 0,6 ha platībā 1.kvartāla 10.nogabalā un par mežaudzes bojāšanu 0,8 ha platībā 1.kvartāla 4.nogabalā *(lietas 1.sējuma 116.-117.lapa; 3.sējuma 101.-104.lapa)*.

Savukārt 2018.gada 18.aprīlī iesniegtajos apsūdzības grozījumos valsts apsūdzības uzturētāja vairs neuzturēja apsūdzību daļā par mežaudzes iznīcināšanu 0,3 ha platībā 1.kvartāla 11.nogabalā, kā arī par mežaudzes bojāšanu 1,3 ha platībā 1.kvartāla 11.nogabalā *(lietas 4.sējuma 44., 45.lapa)*, tomēr vienlaikus apsūdzībā saglabāja Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības sniegto vērtējumu par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā, kas sniegts kopumā par četrām meža platībām.

Turklāt apsūdzībā un līdz ar to arī pirmās instances tiesas sprieduma aprakstošās daļas pierādītā noziedzīga nodarījuma aprakstā tika norādīts uz šādu interešu apdraudējumu: pārmērīgu dabas resursu izsmelšanu, radikālu iejaukšanos dabiskās vides struktūrā, kas ir cēloniskā sakarā ar būtiskām dabas vides izmaiņām un paātrinātu augsnes eroziju; šo darbību rezultātā ir iznīcināta dabiskā meža struktūra, radīti draudi daudzu biotopu un tiem piemērojušos sugu izzušanai, traucēta labvēlīga vide sugu un biotopu daudzveidībai, radīti priekšnosacījumi ekosistēmu neatgriezeniskām izmaiņām, degradēta Latvijas ainava.

Lai gan šā nolēmuma iepriešējā rindkopā norādītais 2010.gada 15.novembra atzinumā minētais apdraudējums *(lietas 2.sējuma 8.-9.lapa)* vairs netika atkārtots 2018.gada 15.februāra atzinumā, kurš turklāt vēl arvien tika sniegts par visās četrās mežaudzēs it kā radīto kaitējumu, tas ir, par mežaudzes iznīcināšanu vienā no nogabaliem un par mežaudzes bojāšanu trijos nogabalos *(lietas 4.sējuma 1.-2.lapa)*.

Apstākļos, kad no sākotnējās apsūdzības par mežaudzes iznīcināšanu 0,3 ha platībā un par mežaudzes bojāšanu 2,7 ha platībā netika uzturēta apsūdzība par mežaudzes iznīcināšanas faktu 0,3 ha platībā un par mežaudzes bojāšanas faktu 1,3 ha platībā, tā samazinot mežaudzes, kurai nodarīts būtisks kaitējums, platību no 3 ha līdz 1,4 ha, atzīstams, ka virsmežniecības atzinumos minētās norādes par būtiski aizskartām sabiedrības interesēm nav atzīstamas par pamatotām.

Apelācijas instances tiesa pievienojas /pers. F/ iesniegtajā apelācijas sūdzībā paustajam viedoklim, ka apstākļos, kad apsūdzības grozīšanas rezultātā pie apsūdzības faktiskajiem apstākļiem vairs nav norādīta pārkāpumu izdarīšana divās no četrām mežaudzēm, taču atzinums sagatavots, vērtējot dokumentus attiecībā uz visās četrās mežaudzēs konstatētajiem pārkāpumiem kopumā, ir pamats apšaubīt, ka atzinumā norādīto sabiedrības interešu aizskārums ir atzīstams par būtisku.

Vienlaikus apelācijas instances tiesa uzskata, ka nav pamata atzīt, ka lietā konstatējams likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma „Kritēriji, pēc kuriem nosakāms apdraudējums vai ievērojams apdraudējums ar likumu aizsargātajām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā" 1.punkta 4.apakšpunktā minētais ar likumu aizsargāto interešu un tiesību meža vides saglabāšanā apdraudējums.

Turklāt uzskatāms, ka šajā daļā ir pārkāptas apsūdzēto tiesības uz aizstāvību.

Iepriekš minētā 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā norādītais apdraudējums konstatējams, ja viena vai vairākas mežaudzes, kur aizliegta galvenā cirte, vai to viena vai vairākas daļas ir bojātas tādā apmērā, ka šķērslaukums 0,2 hektāru vai lielākā platībā kļuvis vismaz par 30 procentiem mazāks par minimālo šķērslaukumu. Izņēmums ir Meža likuma 9.panta 2.daļas 1. un 2.punktā minētie gadījumi.

Pirmkārt, ievērojams, ka šāds apdraudējums vispār netika norādīts ne apsūdzētajiem sākotnēji celtajās apsūdzībās *(lietas 1.sējuma 116.-117., 121.-122.lapa)*, ne arī Dobeles rajona tiesas 2014.gada 13.maija lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu *(lietas 2.sējuma 160.-164.lapa)*.

Atsauce uz likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu sākotnēji netika norādīta arī Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2007.gada 16.maija pieteikumā par patvaļīgu koku ciršanu *(lietas 1.sējuma 7.-8.lapa)* un Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2010.gada 15.novembra atzinumā par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā *(lietas 2.sējuma 8.-9.lapa)*.

Savukārt pēc Dobeles rajona tiesas 2014.gada 13.maija lēmuma atcelšanas un lietas nosūtīšanas jaunai izskatīšanai *(lietas 2.sējuma 218.-222.lapa)* jau lietas jaunas iztiesāšanas gaitā ne apsūdzībās *(lietas 3.sējuma 101.-104.lapa)*, kas grozītas, ievērojot 2017.gada 17.martā rakstīto Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2010.gada 15.novembra atzinuma precizējumu *(lietas 3.sējuma 90.lapa)*, ne arī apsūdzībās *(lietas 4.sējuma 44.- 54.lapa)*, kas grozītas, iespējams, ievērojot eksperta /pers. AR/ 2018.gada 14.februāra atzinumā norādīto, ka lietā esošajos dokumentos mežaudzes šķērslaukuma mērīšana un dokumentu noformēšana pēc apsūdzībā minēto darbību veikšanas Dobeles novada Auces pagasta Īles pagasta /Nosaukums/ 1.kvartāla 11.nogabalā ir strīdīga, un strīdus faktoru ieteikts ņemt par labu apsūdzētā interesēm *(lietas 3.sējuma 231.lapa)*, līdz ar to arī pirmās instances tiesas sprieduma aprakstošās daļas pierādītā noziedzīga nodarījuma aprakstā *(lietas 4.sējuma 61.lapa)*, norādot uz likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma „Kritēriji, pēc kuriem nosakāms apdraudējums vai ievērojams apdraudējums ar likumu aizsargātajām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā" 1.punkta 4.apakšpunktā minēto ar likumu aizsargāto interešu un tiesību meža vides saglabāšanā apdraudējumu, konkrētāk tā saturs saistībā ar izskatāmo lietu nav ticis atklāts.

Rajona tiesas sprieduma aprakstošās daļas pierādītā noziedzīga nodarījuma aprakstā norādīts: „Saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu, bojājot mežaudzi Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas" *(lietas 4.sējuma 61.lapa)*.

Kā jau norādīts šajā nolēmumā iepriekš, šāds apdraudējums var tikt konstatēts tikai tad, ja viena vai vairākas mežaudzes, kur aizliegta galvenā cirte, vai to viena vai vairākas daļas ir bojātas tādā apmērā, ka šķērslaukums 0,2 hektāru vai lielākā platībā kļuvis vismaz par 30 procentiem mazāks par minimālo šķērslaukumu. Izņēmums ir Meža likuma 9.panta 2.daļas 1. un 2.punktā minētie gadījumi.

Savukārt arī grozītajā apsūdzībā un līdz ar to arī pirmās instances tiesas spriedumā pierādītā noziedzīga nodarījuma aprakstā ir norādīts, ka /pers. F/, patvaļīgi nocērtot augošus kokus, mežaudzes šķērslaukumu samazinājis zem minimālā šķērslaukuma, bet nav norādīts, ka kaut vienā no diviem minētajiem nogabaliem tas būtu samazināts vismaz par 30% vai vairāk *(lietas 4.sējuma 44., 45., 61.lapa)*.

Turklāt ne apsūdzībās ne arī rajona tiesas nolēmumā nav atrodams konkrēts akcentēts apliecinājums tam, ka 1.kvartāla 10.nogabalā galvenā cirte ir aizliegta un ka saistībā ar šo nogabalu nav konstatējami Meža likuma 9.panta 2.daļas 1. un 2.punktā minētie izņēmuma gadījumi.

Tādēļ, Krimināllietu kolēģijas ieskatā, kopumā pamatoti jau pirmās instances tiesā tiesas debašu runā aizstāve ir norādījusi, ka vienīgie faktiskie apstākļi, kas norādīti apsūdzībā, ir kvartāla nogabals un tā platība, ka patvaļīgi nocirsti augoši koki, norādīts patvaļīgi izcirstās koksnes daudzums m^3 un mežam nodarītā mantiskā zaudējuma apmērs, bet apsūdzībā nav identificēta izcirsto koku suga, nav norādīts, vai konkrētajā mežaudzē ir aizliegta galvenā cirte, nav norādīts mežaudzes minimālais šķērslaukums, nav norādīts, par cik procentiem šķērslaukums samazināts zem minimālā mežaudzes šķērslaukuma, kā arī nav minēts, kādā platībā ir konstatējama mežaudzes šķērslaukuma samazināšanās vismaz par 30% zem minimālā šķērslaukuma *(lietas 4.sējuma 52.lapa)*.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā šā nolēmuma iepriekšējā rindkopā norādītie apstākļi, kas minēti arī iesniegtajā apelācijas sūdzībā, ir būtiska un nepieciešama Kriminālprocesa likuma 405.panta 1.daļas 2.punktā minēto faktisko apstākļu kopuma sastāvdaļa, kurai iztrūkstot apsūdzībā, nebija pamatoti atzīt, ka ar ar apsūdzētā darbībām ir izdarīts likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā minētais apdraudējums.

Pirmās instances tiesa spriedumā, atreferējot Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības 2018.gada 15.februāra atzinumu par apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām meža vides saglabāšanā, ir norādījusi, ka to atzīst par pamatotu un ticamu *(lietas 4.sējuma 69.-70.lapa)*.

Tomēr arī šajā atzinumā nav argumentēts, kādu apsvērumu dēļ, līdz ar norādi, ka faktiskais audzes šķērslaukums ir mazāks par audzei noteikto minimālo šķērslaukumu, konstatējams likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā rakstītais apdraudējums *(lietas 4.sējuma 1.-2.lapa)*.

Pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļā, vispirms atreferējot likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā rakstīto, turpmāk norādīts, ka saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu, bojājot mežaudzi Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 10.nogabalā 0,6 ha platībā, ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā apdraudētas, jo Dobeles rajona Īles pagasta saimniecības /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 4.nogabalā 0,8 ha platībā mežaudze apsūdzētā darbību rezultātā ir bojāta, kas uzskatāma par pārmērīgu dabas resursu izsmelšanu, radikālu iejaukšanos dabiskās vides struktūrā, iznīcinot dabiskā meža struktūru, radot draudus daudzu biotopu un sugu izzušanai, ekosistēmu neatgriezeniskām izmaiņām, kā arī degradējot Latvijas ainavu, norādot, ka turklāt valstij nodarīts ievērojams materiāls kaitējums Ls 2088,94 (2972,29 *euro*) apmērā *(lietas 4.sējuma 75.lapa)*.

Tādējādi arī pirmās instances tiesas spriedumā nav atrodama konkrēta motivācija tam, ka /pers. F/ ar savām darbībām ir nodarījis būtisku kaitējumu minētā likuma izpratnē, turklāt, kā jau tika norādīts iepriekš, tiesa motivējusi kaitējumu meža videi ar atziņām, kas vairs netika norādītas 2018.gada 15.februāra atzinumā.

Tiesas debatēs pirmās instances tiesā prokurore minēja, ka 1.kvartāla 10.nogabalā šķērslaukums vairāk par 30% mazāks par minimālo, jo šajā nogabalā minimālais ir 14, dabā – 8, tātad vairāk par 30%, ko apstiprinot /pers. U/ liecība *(lietas 4.sējuma 55.lapa)*.

Liecinieks /pers. U/pirmās instances tiesā 2017.gada 15.marta tiesas sēdē šajā daļā ir faktiski norādījis to pašu, ko prokurore tiesas debatēs, norādot, ka nav pamata neticēt mežzinim. Liecinieks arī ir apstiprinājis pēdējo virsmežniecības atzinumu pilnīgi, norādot, ka tajā bijusi drukas kļūda, kas izpaudusies, sākotnēji atzinumā neierakstot, ka, ja ir šķērslaukums vairāk par 30% mazāks par minimālo, tas ir būtiskais apdraudējums. Vienlaikus liecinieks arī norādījis, ka virsmežniecības atzinumā secinājis, ka meža videi nodarītais kaitējums ir būtisks, vērtējot visus četrus nogabalus kopumā *(lietas 3.sējuma 86.-87.lapa)*.

Atzīmējams, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 498.pantā noteiktajam apsūdzētais pauž savu attieksmi pret apsūdzību, tas ir, pret Kriminālprocesa likuma 405.pantā minētajā lēmumā par personas saukšanu pie krimināatbildības norādītajiem nodarījuma faktiskajiem apstākļiem. Savukārt personu var apsūdzēt un arī apsūdzību uzturēt, ja pierādījumu kopums dod pamatu vai arī pārliecību prokuroram uzskatīt, ka persona izdarījusi konkrētu noziedzīgu nodarījumu (Kriminālprocesa likuma 59.panta 2.daļas 4., 5.punkts).

Tādējādi uzskatāms, ka apsūdzētajam nav jāpauž attieksme un nav arī jāaizstāvas pret viena liecinieka liecību, jo tā satur ziņas, kas ir tikai viens no jau iepriekš minētā pierādījumu kopuma.

Apsūdzētajiem jāpauž attieksme pret apsūdzību, kur izskatāmajā lietā ir norādīts, ka abos meža nogabalos apsūdzētie bojājuši mežaudzi, tās šķērslaukumu samazinot zem minimālā šķērslaukuma, bet nav norādīts, ka 1.kvartāla 10.nogabalā tas ir samazināts vismaz par 30%.

Apgabaltiesas ieskatā, saistībā ar konstatēto mežaudzes bojāšanu 1.kvartāla 10.nogabalā apstākļi, ka tā bojāta tādā apmērā, ka šķērslaukums 0,2 hektāru vai lielākā platībā kļuvis vismaz par 30% mazāks par minimālo šķērslaukumu, turklāt arī, ka šajā mežaudzē ir aizliegta galvenā cirte un ka uz šo mežaudzi nav attiecināmi Meža likuma 9.panta 2.daļas 1. un 2.punktā minētie nosacījumi, ir izšķiroši, lai būtu pamats izvērtēt, vai apsūdzētā darbību rezultātā konstatējams jau vairākkārt iepriekš norādītā likuma 1.pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktā norādītais apdraudējums.

Līdz ar to šie apstākļi bija norādāmi apsūdzībās, bet ar atsauci vien uz likuma pielikuma konkrētu apakšpunktu izskatāmajā lietā nav pietiekami.

Tiesa (arī apelācijas instances tiesa) atbilstoši Kriminālprocesa likuma 455.panta 3.daļā noteiktajam var atzīt par pierādītiem no apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, ja ar to nepasliktinās apsūdzētā stāvoklis un netiek pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību.

Papildus norādot šos apstākļus apsūdzībā apelācijas instances tiesā, tiktu pasliktināts apsūdzēto stāvoklis un tiktu arī pārkāptas viņu tiesības uz aizstāvību.

Uz to pamatoti ar atsaucēm uz judikatūrā norādītām atziņām, tostarp uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2012.gada 4.jūnija lēmumā lietā Nr.SKK-8/2012 minētajām atziņām, norādīts apsūdzētā /pers. F/ iesniegtajā apelācijas sūdzībā.

Tas, ka apsūdzētais /pers. F/ ir aktīvi aizstāvējies arī pret virsmežniecības 2018.gada 15.februāra atzinumā un liecinieka /pers. U/ sniegtajās liecībās minētajām ziņām par šādu apdraudējumu, turklāt sniedzis savus aprēķinus par vienu no mežaudzēm, pats par sevi nav pamats uzskatam, ka apsūdzēto tiesības uz aizstāvību nav pārkāptas.

Visbeidzot norādāms, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124.panta 5.daļā noteiktajam pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību.

Savukārt saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19.panta 3.daļu visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Atsauce uz šīm likuma normām ir korekti izdarīta arī /pers. F/ iesniegtajā apelācijas sūdzībā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 128.panta 2.daļā minētajam to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem (pierādījumi), izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Turklāt Kriminālprocesa likuma 128.panta 3.daļā ir noteikts, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa nav pienācīgi izvērtējusi /pers. BC/ 2012.gada 2.maija atzinumu par mežaudzei nodarītā kaitējuma novērtēšanu īpašumā „/Nosaukums/", kā arī faktiski nav vērtējusi ekspertu /pers. DD/, /pers. L/ un /pers. AR/ atzinumus, turklāt to izvērtēšanu faktiski uzticējusi lieciniekam /pers. U/.

/pers. BC/ 2012.gada 2.maija atzinumā par mežaudzei nodarītā kaitējuma novērtēšanu īpašumā „/Nosaukums/", veicot Īles pagasta meža 1.kvartāla 4., 10. un 11.nogabala apskati ar mērķi noteikt vai mežizstrādes laikā ir veiktas nelikumības un meža ekosistēmai nodarīts kaitējums, secināts, ka, ņemot vērā to, ka mežizstrāde minētajā platībā veikta 2003.gada rudenī, ekspertīzes veikšanas brīdī 2011.gada 12.maijā vairs nav iespējams noteikt, kādas koku sugas tajā brīdī izcirstas un kādā apjomā, jo koku celmi ir pilnībā satrūdējuši. Veicot audzes vidējā šķērslaukuma uzmērīšanu piecos parauglaukumos katrā nogabalā (kopā 15 parauglaukumos), secināts, ka meža ekosistēma konkrētajā platībā nav degradēta vai neatgriezeniski iznīcināta, jo šķērslaukums un mežaudzes biezība nevienā parauglaukumā nebija zem kritiskās vērtības. Konkrēti, 1.kvartāla 4.nogabalā audzes vidējais šķērslaukums uzmērīšanas brīdī pie audzes vidējā augstuma 25 metri sasniedza $23m^2ha^{-1}$, 10.nogabalā pie audzes vidējā augstuma 23 metri šķērslaukums bija $23m^2ha^{-1}$, bet 11.nogabalā pie audzes vidējā augstuma 18 metri šķērslaukums bija $18m^2ha^{-1}$ (Pēc MK noteikumu Nr.892 1.pielikuma pie minētajiem augstumiem minimālais šķērslaukums ir attiecīgi 9, 16 un $12m^2ha^{-1}$). Līdz ar to mežaudze saimniecības /Nosaukums/ 1. kvartāla 4., 10. un 11.nogabalā atbilst Meža likumā un Ministru kabineta noteikumos Nr.892 atrodamajai meža definīcijai *(lietas 2.sējuma 63., arī 74.lapa; 3.sējuma 114., 116.lapa)*.

No /pers. BE/ parakstītas informatīvas 2017.gada 12.aprīļa vēstules redzams, ka LVMI „Silava" pētnieks /pers. BC/ minētajā institūtā nestrādā kopš 2016.gada 21.jūlija un LVMI „Silava" nevar sniegt informāciju, kādi dokumenti bijuši pamatā /pers. BC/ atzinuma sagatavošanai *(lietas 3.sējuma 114.lapa)*.

Pirmās instances tiesas sēdē, būdams nopratināts kā liecinieks, /pers. BC/ir liecinājis, ka 2011.gada sākumā kopā ar /pers. F/ devies veikt meža apskati dabā, lai pārliecinātos par mežaudzes stāvokli /Nosaukums/ īpašumā. Savus secinājumus norādījis atzinumā. Nevarot noliegt, ka 2003.gadā šķērslaukums varējis būt zem 14m2/ha 4.nogabalā, bet domājot, ka ne, un pamatojot to ar savu pieredzi. Laikā no 2003.gada līdz 2011.gadam izpētītie nogabali spējot atjaunoties 6-7m3/ha gadā, bet tas esot pieņēmums. Augstumu viņš mērījis 5-6 kokiem ar elektronisko augstuma mēru, ko varējis izmērīt ticami ar minimālu kļūdu. Ticis veikts transekts mērījums pa diagonāli, pa iedomātu līniju pārvietojoties tikuši uzskaitīti celmi. Šajos nogabalos koku biezībai neesot bijis kur piesieties, tā uz to brīdi atbildusi normāli apsaimniekotam mežam, un nevarot uzskatīt, ka mežs tajos nogabalos ir galīgi degradēts, ka mežaudze tiktu apdraudēta vai iznīcināta *(lietas 2.sējuma 83.-85.lapa)*.

Liecinieks /pers. U/ saistībā ar /pers. BC/ 2012.gada 2.maija atzinumā un /pers. BE/ parakstītajā 2012.gada 27.novembra atzinumā norādīto audzes vidējo šķērslaukumu, tostarp 1.kvartāla 4. un 10.nogabalā $23m^2$/ha *(lietas 2.sējuma 63., 74.lapa)*, ir liecinājis, ka var piekrist tā pirmajā punktā rakstītajam, ka celmi ir satrūdējuši līdz 2011.gadam, bet saistībā ar otro punktu, iespējams, 2011.gadā cilvēks varējis pateikt apgalvojumu, ka 4.nogabalā vidējais šķērslaukums sasniedzis $23m^2$/ha, bet viņš kā speciālists to nevarētu apgalvot, nevarot būt tāds pieaugums no 11 uz 23. Turklāt tas, ka atzinumiem nav pielikumu, radot šaubas par parauglaukumu ierīkošanas korektumu, līdz ar to arī par to, vai atzinums ir ticams. Atzinumā rakstīti 5 parauglaukumi, bet nav teikts, kurās vietās tie ir ierīkoti; varot arī visus parauglaukumus salikt vienā galā; ja uz diagonāles likti, tad vismaz esot kāda ticamība *(lietas 3.sējuma 81., 86.-87.lapa)*.

Norādāms, ka liecinieks /pers. BC/ tiesā ir liecinājis, ka mērījumus veicis pa diagonāli *(lietas 2.sējuma 83.lapa)*, kas kopumā dod pamatu uzskatīt, ka arī norādītā atzinumā otrajā punktā izdarītie secinājumi ir ņemami vērā.

Arī liecinieks /pers. BB/ pirmās instances tiesā ir norādījis, ka ekspertu atzinumus sniedz arī „Silava" *(lietas 3.sējuma 87.lapa)*.

Savukārt pirmās instances tiesa uzskatījusi, ka atzinums „par mežaudzei nodarītā kaitējuma novērtēšanu īpašumā /Nosaukums/, kuru veicis 2011.gada 12.maijā mežzinātņu doktors /pers. BC/, nav vērtējams kā pierādījums, jo no atzinuma nav nosakāms kādā veidā /pers. BC/ ir nonācis pie viņa izteiktajiem secinājumiem un kādus līdzekļus un materiālus tam izmantojis".

Pirmās instances tiesas spriedumā ir atreferēti arī eksperta /pers. AR/ 2018.gada 14.februāra atzinums *(lietas 3.sējuma 230.-232.lapa)* un ekspertu /pers. DD/ un /pers. L/ 2018.gada 19.februāra atzinums *(lietas 3.sējuma 233.-237.lapa)*, ko tiesa nodēvējusi par 2018.gada 19.februāra ekspertu /pers. DD/, /pers. L/ un /pers. AR/ atzinumu par Auces novada Īles pagasta /Nosaukums/ meža apsaimniekošanu *(lietas 4.sējuma 68.-69.lapa)*, kā arī atreferētas minēto ekspertu tiesā sniegtās liecības *(lietas 4.sējuma 69.lapa)*.

Vienlaikus Zemgales rajona tiesa nav sniegusi savu vērtējumu arī šiem ekspertu atzinumiem un liecībām, bet norādījusi, ka, „ievērojot starp ekspertiem konstatētās pretrunas un atzinumā izteikto apgalvojumu pieņēmumu formu, eksperta atzinums nav vērtējams kā pierādījums lietā. Ir pagājuši 15 gadi, kas tiesas ieskatā ir ievērojams laika periods, lai šobrīd veicot meža apsekošanu pastāvētu iespēja noteikt reālus skaitļus un veikt kaitējuma aprēķinu. Tāpat tiesa atzīst, ka nav pamata apšaubīt pirmatnējos mērījumus un aprēķinus, kuru veica mežsargs /pers. H/".

Apgabaltiesa norāda, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 127.panta 1., 2.daļu, ievērojot Kriminālprocesa likuma 128., 129., 130.panta noteikumus, tiesai ir jāvērtē visi pierādījumi, ar kuriem atbilstoši Kriminālprocesa likuma 512.panta 2.daļā noteiktajam ir jāpamato tiesas nolēmums.

Ievērojot to, ka lietā nav ziņu par to, ka pirmās instances tiesas spriedumā norādītie pierādījumi nebūtu pieļaujami vai arī nebūtu attiecināmi uz izskatāmo lietu, rajona tiesas nolēmumā minētā norāde, ka tiesa nevērtē atzinumus kā pierādījumus, nav pamatota un nav atbilstoša Kriminālprocesa likuma 512.panta noteikumiem.

Ieskatāms, ka nav attaisnojami tiesai noteikt ekspertīzi, bet pēc tam sagatavoto eksperta atzinumu atstāt bez novērtējuma. Arī tas, ka vairākos eksperta atzinumos vai ekspertu liecībās tiesa ir saskatījusi pretrunas, nav pamats, lai atteiktos no šo pierādījumu vērtēšanas. Turklāt būtisku pretrunu novēršanai ir paredzēti noteikti kriminālprocesuāli līdzekļi, piemēram, Kriminālprocesa likuma 157.panta 1.daļā paredzētā konfrontēšana.

Ievērojams, ka rajona tiesas nolēmumā abi ekspertu atzinumi ir atreferēti kā viens un nav norādīts, ka tajos būtu konstatējamas kādas pretrunas. Savukārt kādas pretrunas tiesa konstatējusi starp ekspertiem, tiesas nolēmumā nav atklāts.

Kā norādīts ekspertu /pers. DD/ un /pers. L/ 2018.gada 19.februāra atzinumā, ekspertīzes izdarīšanas brīdī mežaudzes šķērslaukums Īles pagasta /Nosaukums/ meža 1.kvartālā bijis $32m^2$/ha, 10.nogabalā – $27m^2$/ha. Turklāt norādīts, ka šobrīd nav iespējams noteikt, kāds bija šķērslaukums Īles pagasta /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 11.nogabalā, 1.kvartāla 10.nogabalā, 4.nogabalā apsūdzībā minētajā laikā (2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim). Savukārt aptuveni izteikti pieņēmumi par to būs ar lielu kļūdas procentu – 20% un vairāk. Pie tam, 1.kvartāla 4. un 10.nogabalā mežaudzes šķērslaukums esot uzmērīts, izmantojot relaskopisko metodi ar Biterliha lineālu. Lai gan formāli noteikumos minētais minimālais parauglaukumu skaits ticis uzmērīts, tomēr VMD darbinieku ierīkoto parauglaukumu skaits neesot nodrošinājis nepieciešamo rezultātu precizitāti un pieļaujamās kļūdas robežas (10%), kuras, iespējams, tikušas pārsniegtas (4.nogabalā veikto mērījumu relatīvā kļūda 21%, 10.nogabalā – 38%). Lai gan esošajos dokumentos mežaudzes šķērslaukuma mērīšana un dokumentu noformēšana pēc apsūdzībā minēto darbību veikšanas Dobeles novada Auces pagasta Īles pagasta /Nosaukums/ 1.kvartāla 11.nogabalā, 1.kvartāla 10.nogabalā, 4.nogabalā notikusi atbilstoši tobrīd spēkā esošai likumdošanai, tomēr mērīšanas metodes izvēlē un audžu uzmērīšanā iespējams varēja būt pieļautas kļūdas, kas ietekmēja šķērslaukuma noteikšanu pēc būtības un varēja ietekmēt aprēķināto kaitējuma apmēru. Šajā gadījumā VMD darbiniekiem vajadzēja uzmērīt nenocirsto koku caurmēru (dastojot audzi) un pēc mērījumu rezultātiem aprēķināt šķērslaukumu *(lietas 3.sējuma 233.-237.lapa; 4.sējuma 20.-27.lapa)*.

Eksperts /pers. DD/pirmās instances tiesas sēdē ir liecinājis, ka VMD darbinieki, veicot mērīšanas procesu, esot izmantojuši tajā laikā spēkā esošo normatīvo aktu bāzi, bet neesot pārliecinājušies par rezultātu precizitāti, ticamību un iespējamām mērījumu kļūdām. MK noteikumu Nr.152 punkts, ka mežaudzes šķērslaukumu nosaka, izmantojot metodes, kas nodrošina mērīšanas precizitāti ar pieļaujamo kļūdu līdz 10%, no meža dienesta darbinieku

puses neesot ticis izpildīts. Bijis nepieciešams uzmērīt visus augošos kokus un pēc augošo koku caurmēra jāpārrēķina caurmēri uz šķērslaukumu. Pats mērījumu veikšanā ekspertīzes laikā neesot piedalījies, tos veicis eksperts /pers. L/, kurš pavadījis vairākas dienas, veicot mērījumus. Savukārt viņš piedalījies datu apstrādē *(lietas 4.sējuma 9.-11.lapa)*.

Eksperts /pers. L/pirmās instances tiesas sēdē ir liecinājis, ka mērījumus mežā veicis 2017.gada maijā divos nogabalos – 11. un 10, bet rudenī – 4.nogabalā. Pēc tiesas lēmuma kopā ar ekspertu /pers. DD/sniedzis kopīgu atzinumu, eksperts /pers. AR/iesniedzis atsevišķu. Pamatteksts visos atzinumos esot vienāds. Pēc šodienas mērījumiem nevarot noteikt, vai bijis izdarīts pārkāpums 2003.gadā. Tomēr mērījumus viņš visu laiku apšauba, jo nav tikuši mērīti visi koki, kā to nosaka Meža likums un tobrīd spēkā esošie MK noteikumi. Atzinumā izteicis atsevišķi viedokli par /pers. H/, /pers. I/un /pers. B/liecībām, jo viņam nav bijis saprotams, kāpēc toreiz nav tikuši dastoti augošie koki, izvēlēts iet sarežģītāko, grūtāko, darbietilpīgāko ceļu. Redzot, ka protokoli rakstīti vienā dienā, un lasot lietas materiālus, licies ļoti dīvains apgalvojums, ka viens cilvēks šāda apjoma darbu izdarījis vienā dienā *(lietas 4.sējuma 11., 46.-48.lapa)*.

No eksperta /pers. L/ 2018.gada 19.februāra atsevišķā viedokļa redzams, ka pēc lietas materiālos esošo liecinieku /pers. I/, /pers. B/un /pers. H/liecību fragmentu atreferēšanas eksperts ir norādījis, ka apšauba, ka šāda apjoma darbu viens cilvēks var paveikt 6,7 stundu laikā, tāpat ir apšaubāms, vai šāda apjoma darbu viens cilvēks var paveikt vienas darba dienas laikā *(lietas 3.sējuma 237.lapa)*.

Savukārt eksperta /pers. AR/ 2018.gada 14.februāra atzinumā norādīts, ka nav uzskatāms par lietderīgu veikt šī brīža mežaudzes šķērslaukuma mērījumus. Nepastāvot arī iespēja ticami noteikt, kāds bija šķērslaukums Īles pagasta /Nosaukums/ meža 1.kvartāla 11.nogabalā, 1.kvartāla 10.nogabalā, 4.nogabalā apsūdzībā minētajā laikā (2003.gada 4.marta līdz 2003.gada 10.septembrim). 1.kvartāla 4. un 10.nogabalā mežaudzes šķērslaukums esot uzmērīts, izmantojot Biterliha lineālu, kas neesot precīzākais mērinstruments mežaudzes šķērslaukuma noteikšanai, un viņš uzskatot, ka šajā gadījumā vajadzējis nodastot nenocirsto mežaudzi un pēc dastojuma aprēķināt šķerslaukumu. Turklāt eksperts ir norādījis, ka lietā esošajos dokumentos mežaudzes šķērslaukuma mērīšana un dokumentu noformēšana pēc apsūdzībā minēto darbību veikšanas Dobeles novada Auces pagasta Īles pagasta /Nosaukums/ 1.kvartāla 10.nogabalā, 4.nogabalā notikusi atbilstoši tobrīd spēkā esošai likumdošanai. Turpretim lietā esošajos dokumentos mežaudzes šķērslaukuma mērīšana un dokumentu noformēšana pēc apsūdzībā minēto darbību veikšanas Dobeles novada Auces pagasta Īles pagasta /Nosaukums/ 1.kvartāla 11.nogabalā esot strīdīga un strīdus faktoru ieteikts ņemt par labu apsūdzētā interesēm *(lietas 3.sējuma 230.-232.lapa)*.

Eksperts /pers. AR/ pirmās instances tiesas sēdē ir liecinājis, ka pats nav bijis tajā mežā un mērījumus nav izdarījis, bet pēc lietas materiāliem konstatējis, ka 2003.gadā nav ievēroti normatīvie akti, jo mežs nocirsts zem šķērslaukuma, tātad pārkāpums ir bijis. Pēc ekspertīzei iesniegtajiem tiesas materiāliem secinājis, ka notikusi mežaudzes šķērslaukuma samazināšana zem minimālā šķērslaukuma. Par mērījumu precizitāti viņš izteicies atzinumā, bet izlemt to esot tiesas prerogatīva, jo pastāvot dažādi viedokļi par to, kā ir mērīts. Biterliha instruments mērot paraugkopu un, lai iegūtu datus, šī paraugkopa jāattiecina uz ģenerālkopu, kas ir visa mežaudze. Diemžēl mērījumi, kuri reāli veikti, esot uz robežas ar to, ka šādi mērot nevar iegūt datus, kas attiecināmi uz visu mežaudzi. Tomēr juridiski mežsargs visu esot darījis tā, kā viņam tajā mirklī bijis jādara, neko nepārkāpjot. Savu minimumu mežsargs esot izpildījis. Nevajadzējis mērīt parauglaukumos, bet vajadzēja mērīt visu audzi. Bet tas neesot par iemeslu apšaubīt mežsarga darbu *(lietas 4.sējuma 11.-13.lapa)*.

Apelācijas instances tiesa neuzskata, ka ekspertu sniegtās liecības būtu pretrunīgas, turklāt tik lielā mērā, ka šīs liecības vairs nav vērtējamas.

Vienlaikus, ievērojot to, ka visi eksperti ir norādījuši, ka Biterliha lineāla pielietošana, tostarp, to pielietojot mežaudzes šķērslaukuma noteikšanai apsūdzībās norādītajā 1.kvartāla 10.nogabalā, nenodrošināja izdarīto mērījumu precizitāti, lietā ir arī radītas šaubas (saprātīgas šaubas) par to, vai 10.nogabalā ar likumu aizsargātās intereses un tiesības meža vides saglabāšanā ir apdraudētas saskaņā ar 2002.gada 29.maija grozījumiem likumā „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pantu un šī likuma pielikuma 1.punkta 4.apakšpunktu.

Norādāms, ka izskatāmajā lietā pierādīšanas priekšmetā ietilpināms fakts, ka apsūdzētā darbību rezultātā Auces novada Īles pagasta īpašuma „/Nosaukums/" 1.kvartāla 10.nogabalā mežaudzes šķērslaukuma samazinājums sasniedzis 30%, nevis apstāklis, vai mežsargs, izdarot mērījumus, ir ievērojis vai nav ievērojis Ministru kabineta noteikumus.

Atzīmējams, ka arī 2017.gada 23.novembra Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības pārbaudes aktā ir norādīts, ka izvērtējot dabā veiktos šķērslaukuma mērījumus, konstatēts, ka esošais šķerslaukums visos nogabalos (tostarp Auces novada Īles pagasta īpašuma „/Nosaukums/" 1.kvartāla 10.nogabalā) ir zem minimālā šķērslaukuma, bet nav norādīts, ka šis samazinājums 1.kvartāla 10.nogabalā būtu sasniedzis 30% *(lietas 3.sējuma 223.lapa)*.

Ņemot vērā to, ka apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. F/ un līdz ar to arī apsūdzētās /pers. G/ darbībās nav konstatējams noziedzīga nodarījuma sastāvs, Krimināllietu kolēģijas ieskatā, nav nepieciešams šajā nolēmumā izvērtēt pārējos /pers. F/ apelācijas sūdzībā minētos apsvērumus un arī prokurores apelācijas protestā norādītos argumentus.

Iepriekš norādītajos apstākļos pirmās instances tiesas spriedums daļā par kriminālprocesa izbeigšanu pret /pers. G/, viņu reabilitējot, pēc būtības ir pareizs un tādēļ šajā daļā tas nav grozāms.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.pantu, Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

atcelt Zemgales rajona tiesas 2018.gada 24.aprīļa spriedumu daļā par /pers. F/ atzīšanu par vainīgu Krimināllikuma 109.panta 3.daļā (likuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā.

/pers. F/ atzīt par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 109.panta 3.daļas (likuma redakcijā līdz 2008.gada 11.janvārim) un attaisnot.

Pārējā daļā Zemgales rajona tiesas 2018.gada 24.aprīļa spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos Augstākajā tiesā 10 dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot sūdzību vai prokurora protestu Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā.

Pilns spriedums pēc tā pieejamības laika atlikšanas pieejams apgabaltiesas kancelejā Aizkrauklē 2019.gada 28.janvārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis V.Sprudzāns

Tiesnesis E.Lenšs

Tiesnesis V.Donāns